

Przed Międzynarodowym Dniem Kobiet

Przed zbliżającym się Międzynarodowym Dniem Kobiet członkowie władz odwiedziły wczoraj redakcja ukazujących się w stolicy pism kobiecych. Podczas spotkania Jana Głowczyka z zespołem redakcyjnym „Przeglądki” mówiono m. in. o podjęciu przez redakcję starań o powołanie „Fundacji Przeglądki”. Nie ma to być fundusz dobroczynny, ale forma stypendialnej pomocy ludziom dotkniętym przypadkami losu aby mogli stanąć na nogi, nauczyć się zawodu, wspierać później innych. Marian Woźniak gościł w redakcji „Kobiety i Życie”, a Z. Michałek w tygodniku „Gospodyni”. Kierownik Wydziału Propagandy KC PZPR S. Tabkowski spotkał się z zespołem „Zwierciadła”.

Wydanie I
 ŁÓDŹ, sobota, 5 i niedziela, 6 marca 1988 roku
 Rok XLIII 54 (12568)
 PL ISSN 0208-7707 Nr indeksu 36004
 CENA 30 zł

DZIENNIK ŁÓDZKI

Najstarsza gazeta Łodzi

Łódzkie trasy turystyczne w katalogach całego świata

Nowy hotel „Orbis” w Łodzi

Secesja łódzka Łódź włókiennicza folklor łowicki — oto tylko niektóre tytuły tras zaproponowanych przez łódzki „Orbis” dla turystów zagranicznych. Pełna oferta zawarta została w katalogach turystycznych całego świata na ten rok. Łódzki „Orbis” jak nam powiedział dyrektor Paweł Lewandowski — notuje w tym roku znaczne ożywienie w zapowiadanych przyjazdach gości zagranicznych. Już rozpoczęły się przyjazdy grup polonijnych które interesują się głównie folklorem łowickim. W programie jest zwiedzanie Łowicza, wysłuchanie koncertu w Żelazowej Woli oraz kolacja regionalna połączona z weselem łowickim w lokalu „Pod Wierzbami”. W tym roku zapowiadanych przyjazdów liczy się grupa z Izraela „Orbis” naturalnie obsługiwane będą także goście „Interfashion”.

W związku z tym że Łódź na turystycznej mapie jest coraz bardziej znaczącą zapalniczką dwor. Lewandowski co z budowa nowego, niezbędnego dla naszego miasta „orbisowskiego” hotelu.

— Łódź — brzmiała odpowiedź — nigdy nie była bliżej budowy takiego nowoczesnego obiektu jak obecnie zaangażowały się w to władze miasta bardzo zyczliwie nastawiona jest do tego centrala „Orbisu” w Warszawie. Dale to gwarancje że nowy hotel powstanie i w najbliższych latach wes-

Do tragicznego w skutkach wypadku doszło na wyciągu narciarskim w Nowej Wsi w gm. Miedzylesie (woj. wałbrzyskie) należącym do Kombinatu Rolno-Przemysłowego w Grodkowie. Podczas wjazdu na stok 11-letniego Rafała Sz. z Nowej Wsi jego szalik zaplątał się w linke wyciągu. Na sztyt chłopca utworzyła się pęta która spowodowała złamanie kręgosłupa szyjnego a w rezultacie śmierć.

Śmierć na wyciągu narciarskim

Wyniki produkcyjne, efekty ekonomiczne, a także problemy w przedsiębiorstwach które oceniali wczoraj w WZPB „1 Maja” młniony rok są różne. Różna bowiem jest ich specyfika „1 Maja” to potężny w produkcji bawelniak i bawelnopodobny przędz. Kondycję finansową ma dobra sprawa przyszłości dla fabryki — jak mówił jej dyrektor Arkadiusz Ciupidski — to szukanie sposobów na

We Wrocławiu w dalszym ciągu panuje wiosenna pogoda. W Ogrodzie Botanicznym zakwitły nawet rododendrony. N.z.: kwitnący we wrocławskim Ogrodzie Botanicznym rododendron wczesny. CAF — Adam Hawalec

W górach śnieg i słońce

W Tatrach zapowiada się doskonała pogoda na najbliższe dwa wolne dni. Śniegu w górach jest ponad półtora metra, na dole prawie 50 cm, znakomite warunki dla wczasowiczów panują w Bukowinie, na Polanie Glodówka, w Dolinie Chochołowskiej oraz na Gubałówce. Rano 4 bm. temperatura wysoko w górach wynosiła minus 13 stopni, w Zakopanem minus 5. Świeci słońce. Jednak synopticy spodziewają się halnego. Na razie w górach wieje wiatr północno-zachodni z szybkością 10 m/sek.

W Beskidach zapanowały wspaniałe warunki narciarskie; 4 bm. w Korbielewcu pokrywa śnieżna wynosiła 75 cm, a na stokach Pilska 110 cm. Śnieg jest puszysty i lekko przewiany, a nartostrady — np. w górniczym ośrodku narciarskim „Jontek” w Korbielewcu — idealnie przygotowane do jazdy. Do dyspozycji narciarzy znajduje się tam 14 różnego rodzaju wyciągów, które jednorazowo mogą wciągnąć w górę prawie 10 tys. narciarzy, a ponadto 11 nartostrad i półek ćwiczebnych.

50-lecie Polaków w Niemczech

Uroczystości na ziemi pilskiej

50 lat temu, 6 marca 1938 r., w sercu hitlerowskich Niemiec, w Berlinie, przedstawiciele półtora-milionowej systematycznie od lat wynarodawianej mniejszości — Polacy zmanifestowali światu swo-

je trwanie w granicach niemieckiej Rzeszy. Na Kongres Polaków w Niemczech zjechało wtedy ponad 4 tysiące delegatów, którzy swym uczestnictwem w obliczu szalejącego terroru faszystowskiego usiłovali podnieść ducha narodowego społeczeństwa polskiej pogłębić jej świadomość i spowodować organizacyjne ożywienie. Tam też zrodziło się słynnych pięć prawd Polaków swoje wyznanie wiary wszystkim posługującym się polską mową.

Niewielu uczestników przetrwało wojnę i hitlerowska gehenna. Działacze spod znaku Rodła byli wszak pierwszymi ofiarami faszystowskiej napaści na Polskę. Ci

Argentyńska postawiła w czwartek swoje siły zbrojne w stan gotowości obronnej w związku z zaplanowanymi przez Wielką Brytanię manewrami wojskowymi wokół sprężonego archipelagu wysp falklandzkich-malwiskich. Manewry rozpoczyna się 7 bm i zakończy ostatniego dnia marca.

W tym samym komunikacie ministerstwa obrony i spraw zagranicznych Argentyńska potępiła plan Londynu jako sprzeczny z decyzjami ONZ wzywającymi obie strony do pokojowego rozwiązania sporu wokół wysp.

Przeżył upadek z 20 metrów. W Kolonii trzyletni chłopczyk przeżył upadek z siódmego piętra. Jak poinformował przedstawiciel kolonijnej policji pozostawiony bez opieki chłopiec wypadł z balkonu pokonawszy balustradę po ustaleniu własnego pomysłu konstrukcji składającej się z sznurek i dużego samochodu — zabawki.

PIANINO — „ZABAWKA”. Firmy japońskie prześcigają się w poszukiwaniu wszelkich nowości dla zapewnienia zbytu na produkowane towary i zaspokojenia najbardziej wymagających gustów klientów. Np. firma „Jamaha”, produkująca sprzęt muzyczny, reklamuje ostatnio

W „1 Maja” rozmowa o reformie „TEOFILÓW” — UCIECZKA DO PRZODU

DOBRA OCENA ŁÓDZKICH FABRYK

Trzy łódzkie zakłady pracy: WZPB „1 Maja”, ZTK „Teofilów” i ZPDZ „Bistona” były głównymi bohaterami tego spotkania. Temat — reformy. Przedstawiciele zakładów pracy, dyrekcje, organizacje partyjne, samorządy same oceniają dotychczasowe efekty wdrażania nowych mechanizmów ekonomicznych w swoich przedsiębiorstwach na podstawie wyników ub. roku. Zastanawiano się również, jakie szanse na rozwój, zwiększenie eksportu, modernizację parku maszyno-

wego stwarzają fabrykom rozwiązania II etapu reformy. Tym ocenom przysłuchali się wicepremier przewodniczący Komisji Planowania przy Radzie Ministrów, prof. Zdzisław Sadowski, przedstawiciele władz centralnych Ministerstwa Finansów, Rynku Wewnętrznego, Pracy i Polityki Społecznej, Przemysłu, obecni byli także przedstawiciele władz Łodzi. W rozmowie tej wzięli również udział eksperci — bankowcy i pracownicy Izby Skarbowej.

Spotkaniu przewodniczył i sekretarz KL PZPR — Józef Niewiadomski. Wyniki produkcyjne, efekty ekonomiczne, a także problemy w przedsiębiorstwach które oceniali wczoraj w WZPB „1 Maja” młniony rok są różne. Różna bowiem jest ich specyfika „1 Maja” to potężny w produkcji bawelniak i bawelnopodobny przędz.

Wojtkowe poczynania Brytyjczyków będą uważnie śledzone — głosi komunikat; jeśli zajdzie konieczność podjęte zostaną odpowiednie działania obronne. Reuter pisze, powołując się na źródła w argentyńskim ministerstwie obrony że gotowość obronna oznacza m. in. możliwość powołania rezerwistów.

DYMISJA MINISTRA ZA NIEOBECNOŚĆ W PRACY. Prezydent Liberii Samuel Doe zdymisjonował w poniedziałek ministra finansów Johna Bastmana, jego zastępcę i specjalnego asystenta za nieobecność w pracy w czasie ustawowych godzin urzędowania.

Prezydent Doe wydał 6 lutego br. zarządzenie, zgodnie z którym wszyscy ministrowie powinni rozpocząć pracę punktualnie o 8. W poniedziałek rano prezydent złożył nie zapowiedzianą wizytę w budynku ministerstwa finansów i nie zastał w nim swojego ministra ani jego najbliższych współpracowników. Niepunktualność kosztowała Johna Bastmana utratę stanowiska. (opr. zg)

Katastrofa francuskiego samolotu

Na południowy wschód od Paryża wydarzyła się katastrofa lotnicza, w której zginęły 22 osoby. Przedstawiciel policji poinformował, że niewielki samolot pasażerski „Fokker — 27”, podczas lotu z Nancy do stolicy Francji, wskutek awarii na pokładzie zaczął schodzić do lądowania, zawalając o linie wysokiego napięcia. W następstwie uderzenia o ziemię samolot rozpadł się na części.

Według pierwszych informacji wszyscy znajdujący się na jego pokładzie pasażerowie ponieśli śmierć. Władze rozpoczęły badanie przyczyn katastrofy. Stewardesa H. Guilloux która odbywała służbę w towarzystwie lotniczym do którego należał samolot i miała lecieć tym samolotem uniknęła śmierci, w katastrofie ponieważ rano nie zadzwonił budzik Gdy dotarła na lotnisko w Nancy aby wytlumaczyć swe spóźnienie do pracy dowiedziała się, że właśnie przed kilkoma minutami maszyna rozbiła się.

OSOBLIWI PROTEST. Dziesiątki świń, owiec i innych zwierząt hodowlanych wypuścił na ulice miasta Anzera francuscy farmerzy, protestujący przeciwko postanowieniom nadzwyczajnej sesji EWG w Brukseli i jej polityce rolnej. Ich zdaniem, wraz z komentarzem, zamieścił amerykański tygodnik „Newsweek”. Podobne demonstracje odbyły się w innych miastach Francji oraz w krajach członkowskich Wspólnoty Rynku.

Farmerzy państw Wspólnoty Rynku są najwyraźniej rozczarowani podjętymi w Brukseli decyzjami. Stąd ich niedzienna akcja protestacyjna — pisze „Newsweek”.

„Litteraturnaja Gazieta” opublikowała portret polityczny radzieckiego przywódcy — Nikity Chruszczowa. Jego autorem jest Fiodor Burlacki, który swego czasu miał stały kontakt z Chruszczowem, towarzysząc mu w różnych podróżach zagranicznych i będąc świadkiem wielu jego rozmów. Oto obszerny fragmenty tej publikacji:

Chruszczow i jego czasy są niewątpliwie jednym z najważniejszych i — być może — najbardziej złożonych okresów w naszej hi-

storii. Długo, bardzo długo nie się mówiło o tych burzliwych latach. Jak to się stało, że po Stalinie kierownictwo w kraju

Początek drogi — rozprawa z Berią

Portret Chruszczowa

przejął właśnie Chruszczow? Wydawałoby się, że Stalin uczynił wszystko, aby „oczyszczyć” partię ze wszystkich swoich przeciwników — tych prawdziwych i domniemyanych, „prawicowych” i „lewicowych”. W ostatnich latach przed śmiercią, Stalin odsunął w nielaskę Molotowa i Mikołajana, szukając im prawdopodobnie taki sam los, jaki

dosięgnął innych czołowych działaczy partyjnych, zlikwidowanych zresztą przy ich pomocy i wsparciu. Jednakże Stalin — coś za paradoksem — nie mierzył wówczas jeszcze w Chruszczowa. Czy było to wynikiem starczego zaślepienia? Nic podobnego. Niccolo Machelli, ów błyskotliwy demaskator tyranii, powiedział kiedyś: „Bruitus zostałby cesarzem, gdyby potrafił udawać głupca”. Wydaje się, że właśnie Chruszczowowi w jakiś sposób udało się stworzyć pozory, że jest człowiekiem w pełni lojalnym, wygodnym i bez szczególnych ambicji. Opowiadano, że podczas długich nocnych spotkań na dachu w Kuncewie, gdzie wódz żył przez ostatnich trzy-

— Zmienić natychmiast ten głupi wyraz (warszy)

LKS wystąpi w Wałbrzychu PRZED LIGĄ PUCHARY

Na bocznym boisku stadionu przy al. Unii cisza i spokój. Na pielyce pokrytej grubą warstwą śniegu trenują jedynie bramkarze: Jarosław Bako i Dariusz Zieliński. „Siódme poty” wyciskają z nich trenerzy Krzysztof Bullński i Andrzej Pyrdół, zaś sam szef, czyli Leszek Jesierski zabrał pozostałą część drużyny na zabawę biegową w lesie.

od prawej strony właśnie Różycki, na stoperze Bendkowski i Wenclewski, zaś na lewej obronie Ogródziewicz. Kto wystąpi w bramce, pomocy i ataku zdecydowały trenerzy przed meczem. Liczymy na pozytywny wynik tego spotkania, choć oczywiście ewentualne straty będzie można odrobić w rewanżu na własnym boisku. Zgodnie bowiem z regulaminem rozgrywek o Puchar Polski o awansie do półfinałów decydują rezultaty osiągnięte w dwóch meczach.

Włóknarz w Krakowie, Start w Łodzi Damski szczyt pod Wawelem

Ekstraklasa koszykarek na finiszu. Dzisiaj odbędą się mecze, których końcowe wyniki mogą już ustalić kolejność w pierwszoligowej tabeli. Ale nie we wszystkich przypadkach. Ostateczne rozstrzygnięcia mogą zapadć dopiero w niedzielnych „dogrywkach”.

Przypomniał też L. Mietta, że przed rokiem pewne sukcesy krakowiaków dały sobie sprzątnąć sprzed nosa tytuł koszykarek wrocławskiej Sisy. Czy podobnie uczyni to Włóknarz podbawiany zwycięstwem nad Wisłą pod własnymi koszami? Trenera H. Langierowicza martwi jedynie nie najlepsze dyspozycje Małgorzaty Gilszczyńskiej (do czwartku nie trenowała z powodu grypy) oraz Marzeny Seroki (kontuzja reki). Tani skóry nie sprzedamy. Wykorzystamy każdą okazję, aby ubiegać się o mistrzostwo Polski. Z takim postanowieniem wsiadali wczoraj do autokaru koszykarki Włóknarza.

LKS — GKS Katowice 6:1 Kuriozalna bramka

Na lodowisku Pałacu Sportowego rozegrano wczoraj mecz o mistrzostwo ekstraklasy hokejowej, w którym LKS pokonał GKS Katowice 6:1 (3:1, 2:0, 1:0).

zagrać na tzw. „uwolnienie”. Obronca LKS wybił krążek zza niebieskiej linii, który sunął po lodzie w kierunku bramki GKS. Trzeba było nieładzi „umiejności”, aby pozwolić krążkowi przelecieć nie tylko między „parkanami”, ale także nad nie wiadomo dlaczego uniesionym w górę kijem. Zapisał się za głowę bramkarz GKS — Włodarczyk, ale to samo uczynił strzelec tego niecodziennego gola. A. Chodakowski sprawił tym samym wyjątkowo oryginalny prezent swemu ojcu, byłemu znakomitemu hokeiście obchodzącemu wczoraj imieniny.

KALENDARZYK KIDICA

- PIŁKA KOSZYKOWA. I liga kobiet: LKS — Start Lublin, al. Unii godz. 18.30. II liga kobiet: Widzew — AZS Toruń, ul. Niecierńska godz. 11.30. PIŁKA SIATKOWA. I liga mężczyzn: Wifama — AZS Częstochowa, ul. Niecierńska, godz. 17 (w niedzielę godz. 11). II liga mężczyzn: Bzura — Posaunia, w Ożorkowie godz. 17 (w niedzielę godz. 11). II liga kobiet: Start — Warta Olsztyn, ul. Teresy godz. 17 (w niedzielę godz. 11). STRZELANIE. V międzynarodowy turniej z okazji Dnia Kobiet strzelectwa Społem, przy ul. Północnej, godz. 9 (w niedzielę godz. 8). HOKEJ NA LODZIE. II liga: Boruta — OTB Opole, w Zgierzu godz. 17.30 (w niedzielę godz. 11). PIŁKA RĘCZNA. II liga mężczyzn: Włóknarz — MKS Zagłębie, w Pabianicach, godz. 17 (w niedzielę godz. 11). II liga kobiet: Aniana — Elana Toruń, ul. Sobolowa, godz. 17 (w niedzielę, godz. 11). BOKS. Mistrzostwa okręgu juniorów, hala Gwardii przy al. Kościuszki, godz. 17 (w niedzielę godz. 11). PEYWANIE. Zawody o Puchar „Andreya Ex” brywalnia Startu przy ul. Teresy, godz. 16. NIEDZIELA LEKKA ATLETYKA. Przelajowe mistrzostwa okręgu, stadion RKS przy ul. Rudzkiej, godz. 12.

Wifama już z Czyżakiem

Siatkarze Wifamy, którzy nie rezygnują z walki o utrzymanie w ekstraklasie dziś i niedziela podejmują na własnym boisku zespół beniaminka ligi — AZS Częstochowa. To niezwykle ważne mecze i zdobycie komplectu punktów już w bardziej realny sposób zwiększa szansę łódzkiego zespołu na pozostanie w gronie najlepszych drużyn. Akademicy trenowani przez byłego trenera kadry, znakomitego ongiś zawodnika — Stanisława Gościńskiego są w bardziej korzystnej sytuacji, choć do pełnego, ligowego spotkania im jeszcze daleko. Częstochowski zespół preferuje widowiskową siatkówkę, a do wyróżniających się graczy należy wyróżniający — Stanicki (przyszły z Piomienia Sosnowiec), który ma za sobą występ w reprezentacji. Trener Wifamy — Paweł Blomberg nie powinien mieć kłopotów z wystawieniem najsilniejszego składu. Po kontuzji powrócił już na boisko Tomasz Czyżak, co powinno wzmocnić siłę ataku oraz Andrzej Orczyk, który na skutek kłopotów z gardłem nie mógł wystąpić w Rzeszowie. Zespół liczy na doping kibiców i chyba się na nich nie zawiedzie.

Handel — weryfikatorem jakości produkcji

Obowiązujące przepisy dotyczące zasad wynagradzania pracowników przedsiębiorstw umożliwiają stosowanie wszelkich uchęt materiałnych do poprawy jakości produkcji. Np. kodeks pracy wyklucza możliwość wypłacenia wynagrodzenia za wadliwie wykonaną produkcję. W praktyce jednak wiele zakładów omija te przepisy. W konsekwencji pracownicy nie są bezpośrednio zainteresowani podnoszeniem poziomu jakości swoich wyrobów, bądź usług — stwierdził 4 bm. przedstawiciel Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej Leonard Pirog na spotkaniu zespołu konsultacyjnego do spraw jakości, działającego przy Polskim Komitecie Normalizacji, Miar i Jakości.

temu kontroli jakości opracowanych, zgodnie z programem realizacyjnym II etapu reformy, przez PKNMJJ. (PAP)

W „1 Maja” rozmowa o reformie

dalsze zwiększanie produkcji i jej unowocześnianie. Program modernizacji fabryki jest opracowany i realizowany już od dwóch lat. Ale na wiele z zaplanowanych przedsięwzięć brakuje pieniędzy, przede wszystkim zaś dewiz. Skąd je zdobyć. Z góry odpada eksport przedz — produktu nisko przetworzonego i deficytowego przecież na rynku. Przede wszystkim dlatego by zdobyć środki na dalszy rozwój „1 Maja” razem z „Teofilowem” (pomyślowadawca przedsięwzięcia) i zakładami konfekcyjnymi z Radomska chcą utworzyć koncern.

kooperację. — Startujemy w II etapie — powiedział dyrektor Włodzisław Woźniak z wieloma kłopotami i małym kontem dewizowym. Powinnością szukać kontrahentów, którzy wyprodukują z naszej przedz wyroby poszukiwane na zagranicznych rynkach i podzielią się z nami zarobionymi dolarami, bez których fabryka nie może się rozwijać. Istnieje tu jednak dyalekt czy brać pod uwagę przede wszystkim interes fabryki, jak kazaby II etap, czy potrzeby ogólnospoleczne. Głównym odbiorcą teksturowanej przedz jest „Bistona” jest „Feniks”. Jeżeli sprzedamy ją gdzie indziej lub zaczniemy sami przetwarzać to na rynku zabraknie rajstop.

wczoraj zgłoszenie dzisiejsze OGŁOSZENIE

- CUDZOZIEMIEC z rodziną poszukuje pomocy domowej. Listy 13110 Biuro Ogłoszeń, Piotrkowska 96. „RUBIN” 202 p, szafę meblową — jesion sprzedam. 84-56-56. PRZEDSIĘBIORSTWO zagraniczne na zakupi silniki elektryczne 4-5 kW, 960 obr./min. Tel. 36-42-91, 36-63-18. 13087 g E BLACHARZY fachowców (do izolacji rur e.o.) zatrudnie — 34-11-56 po godz. 19. 11326 g E „ELEKTRON” sprzedam. 32-90-76. 147 g E MAGNETOWID „Sanyo”, wzięty „Sanyo” — sprzedam. 87-22-59 po 16. 19059 g E POSZUKUJĘ producentów modnego obuwia męskiego, modnej odzieży damskiej i męskiej. Tel. Poznań 0-61 172-106. 13041 g E WARZYWNIAK — sprzedam. 87-57-37. 12359 g E PILNIE poszukuję mieszkanca, bloki. Tel. 81-67-09. 12300 g E LOKALU na usługi pralnicze — poszukuję. 74-90-63. 12949 g E OVERLOCK „Textima” — sprzedam. Jana 1 m. 33. 13025 g E SILNIK „Robura” diesel — kupię. 57-54-77. 12924 g E SPRZEDAM dom nowy (stan zamknięty) centralne ogrzewanie, woda, kanalizacja, światło. Budynke gospodarczy (sila, woda, kanalizacja). Tel. grzeszociłowy 86-51-61. Oferty 12878 Biuro Ogłoszeń, Piotrkowska 96. ZATRUDNIĘ szwaczki (tekstas). 48-29-62. 12933 g E KUPIĘ — overlock, stębnówkę. — 48-29-62. 12923 g E VIDEO odtworacz — sprzedam. 74-86-17. 12921 g E VIDEO, lodówkę — sprzedam. — 53-74-56. 12877 g E DZIAŁKI letniskowe — sprzedam. Tel. 16-29-78. 12920 g E LOKALU na pracownię — poszukuję. 51-38-33. 12875 g E „LUCZNIK” przemysłowy LZ 3 — sprzedam. 36-61-83. 12872 g E GOSPODIA dochodząca do dwóch osób — potrzebna. 87-57-35. 12870 g E TVC „Telefunken” magnetowid — sprzedam. Zgierz, Staffa 18/88. 12868 g E PRZYJME wywalfikowane szwaczki (kurki, spodnie). Os. Dąbrowa. Tel. 33-87-62. 1291 g E BONY PKO — sprzedam. 16-46-58. 12860 g E DECK, gramofon — japońskie — sprzedam. 57-60-43. 12902 g E SZEWCZA — zatrudnie. Sokola 11. 12900 g E SPRZEDAM telewizor kolorowy. tel. 16-27-93. 162 g E NOWA karoseria „Dacia” sprzedam. 86-50-45.

Najlepsze pielęgniarki w CZMP

Wczoraj zakończyły się dwudniowe zmagania najlepszych młodych pielęgniarek województwa łódzkiego uczestniczących w IX edycji konkursu „Złoty czepek pielęgniarski”, zorganizowanego przez ZŁ CZMP, Wydział Zdrowia i Opieki Społecznej UML, Polskie Towarzystwo Pielęgniarskie i Federację Związków Zawodowych Pracowników Ochrony Zdrowia w Łodzi.

Do trzystopniowego finału konkursu, składającego się z testu pisemnego, egzaminu ustnego i praktycznego w Szpitalu im. Kopernika, przystąpiło 60 spośród 500 osób uczestniczących w eliminacjach przeprowadzonych w 20 jednostkach organizacyjnych służby zdrowia.

W przyszłym roku pierwszy odcinek Wieści z autostrady

Na drugą połowę przyszłego roku planowane jest oddanie do ruchu pierwszego przebiegającego w pobliżu Łodzi odcinka transeuropejskiej autostrady Północ — Południe, łączącego tzw. węzeł „Piotrków” z węzłem „Tuszyn”. Budowa wezła „Piotrków” zakończona zostanie (wraz z dojazdami) już w roku bieżącym, co będzie oznaczało „podłączenie” budowanej autostrady do trasy Warszawa — Kąkawa, która w przyszłości stanie się częścią autostrady. Trwają przygotowania do odpowiedniej zmiany parametrów „dwupasmówki” między Piotrkowem a Częstochową, same zaś roboty rozpoczyna się w roku 1990. Na rok bieżący natomiast planowane wybudowanie jednego z trzech wiaduktów na wezle „Tuszyn” i rozpoczęcie budowy drugiego. Cały węzeł ma być gotowy w roku przyszłym. Pomiędzy węzłami prowadzone są prace ziemne, kładzie się dolne warstwy nawierzchni. Wszystkie wiadukty na tym odcinku — a jest ich osiem — są już zbudowane.

Zwycięzczynią tegorocznej rywalizacji została Małgorzata Gaszewska (Centrum Zdrowia Matki-Polki). Następne miejsca zajęły w kolejności: Jolanta Bialek (ZOO Łódź-Górna), Aleksandra Krogulec (Specjalistyczny ZOZ Matki i Dziecka), Jolanta Bryka (Szpital Kliniczny nr 2 w Akademii Medycznej) i Elżbieta Zdzalik (ZOZ Łódź-Bałuty). W klasyfikacji zespołowej wygrała drużyna CZMP przed reprezentacjami ZOZ na Bałutach i w Pabianicach. Małgorzata Gaszewska uczestniczyć będzie w finale ogólnopolskiego konkursu „Złoty czepek pielęgniarski”. (Im)

MIAŁA PÓŁ ROKU od chwili, gdy na mocy odpowiedniej ustawy sejmowej zaczęły powstawać jednostki innowacyjno-wpózołnowe. Obecnie działa ich już w kraju 225. Wdążają one nowe techniki i technologie, rozwijają w oparciu o nie produkcje i usługi. Najwięcej tych „przedsiębiorstw innowacyjnych” powstało w Warszawie i woj. stołecznym.

odmówił wzywu wjazdowej Gerry A. Samsoni przywódcy partii Sinn Fein — legalnie działającej partii politycznej, mającej powiązania z Irlandią, Armia Republikańska (IRA). Jak oświadczył rzecznik Departamentu Stanu USA, przyciągnął do siebie uwagę, zaangażowanie Adama na rzecz walki zbrojnej w Irlandii Północnej i związki Sinn Fein z „działalnością terrorystyczną”.

W STOLICY KURY HAWANE zakończyła się w czwartek narada sekretarzy komitetów centralnych partii komunistycznych i robotniczych z państw socjalistycznych. Uczestnicy spotkania omówili sytuację międzynarodową oraz sprawy rozwoju współpracy między swoimi partiami. W hawańskim spotkaniu wzięli udział delegacje partyjne z Bułgarii, Czechosłowacji, NRD, Polski, Rumunii, Węgier, ZSRR, Kubę, KRLD, Laosu, Mongolii i Wietnamu.

PRZYWÓDCY CONTRAS zaprobowali propozycję prezydenta Nkera-gui Daniela Ortega w sprawie nowego rundy rozmów contras — szmudmowy na temat zawieszenia broni. Według propozycji prezydenta odbyłyby się one w dniach 1-21 bm.

IZBA REPREZENTANTÓW Kongresu USA odrzuciła projekt ustawy o udzieleniu przez USA humanitarnej pomocy dla nikaraguańskich kontroluolucjonistów w wysokości 30 mln dolarów. Za projektem ustawy głosowało 200 kongresmanów, a przeciwko — 216.

RZĄD AMERYKAŃSKI polecił w czwartek zablokować wszelkie panamskie funduze rządowe zdeponowane w amerykańskich bankach. Jest to kolejna próba usunięcia od władzy nowego prezydenta Panamy Manuela Solisa Palmy i dowódcy panamskiej siły zbrojnej gen. Manuela Antonio Noriegi oraz przywrócenia rządów prezydenta Arifuro Delvalle. Ten ostatni nadal ukrywa się na terytorium panamskim. Amerykanie uznają go wciąż za prawowitego szefa państwa.

EKSTREMISCI sikhijscy dokonali w czwartek pójnym wzięciem masyakry w wiosce Karli Sari w indyjskim stanie Pendżab. Do wioski tej wdarło się 5-6 uzbrojonych mężczyzn, którzy otworzyli ogień z broni automatycznej do uczestników imprezy zorganizowanej z okazji hinduskiego święta religijnego. Według agencji UNI, 32 osoby poniosły śmierć, a 40 zostało rannych.

FEDERALNY URZĄD CENZURY RFN poinformował o umieszczeniu na indeksie książki „Opus Pilestrum” znanego pisarza amerykańskiego Henry Millera. Powodem podjęcia takiej decyzji było stwierdzenie, że książka ma charakter pornograficzny i jest przez to szkodliwa dla młodego odbiorcy”. (Opr. sz)

WŁADZE Stanów Zjednoczonych

Uroczystości na ziemi pilskiej

którzy żyją spotkali się 4 bm. na centralnych uroczystościach zorganizowanych na ziemi pilskiej, w przededniu 50-lecia kongresu berlińskiego. Przybyli dawni działacze Związku Polaków w Niemczech, Polskiego Związku Zachodniego, Towarzystwa Rozwoju Ziemi Zachodnich oraz głównego organiza-

tora uroczystości — Stowarzyszenia „Wisła — Odra”. Obchody zainaugurowała sesja popularyzacyjna pod hasłem „Byliśmy — jesteśmy — będziemy”, która poprzedziła akt deklaraty 21 wybitnych działaczy odznaczonych państwowymi. Uczestnicy sesji złożyli kwiaty u stóp pomnika na placu Zwycięstwa w Chodnieh oraz głównego organiza-

Zginęło 31 osób

Jak już informowano — pisze agencja TASS — 28 lutego w Sumgaitie grupa chuligańskich elementów sprowokowała zamieszki. Do sprzecznych z prawem działań zostali wciągnięci ludzie niegający złym wpływem, niedojrzałi, którzy dali wiarę kłamliwym pogłoskom wokół wydarzeń w Nagorno-Karabachii i w Armenii. Elementy przestępcze dokonywały aktów gwałtu i grabieży. Z ich rak zginęło 31 osób, wśród których byli ludzie różnych narodowości, starcy i kobiety.

Podjęto zdecydowane kroki w celu — znormalizowania sytuacji. Winnych przestępstw aresztowano. Zostana oni poddani do odpowiedzialności karnej zgodnie z radzieckim prawodawstwem. Utworzono komisję rządową na

Zamach na G. Shultzza?

Policia izraelska rozbroiła w piątek bombę w samochodzie zaparkowanym w pobliżu hotelu „Hilton” w Jerozolimie w którym zatrzymał się sekretarz stanu USA George Shultz.

Rzecznik policji stwierdził, że otrzymano informacje, o przygotowaniu aktu terrorystycznego w związku z wizytą Shultzza. 10-kiogramowy ładunek wybuchowy znajdował się w samochodzie marki „Renault” z rejestracją izraelską. Jak wynika z wstępnych dochodzeń samochód znajdował się w drodze do hotelu „Hilton”. Zatrzymano go w odległości kilkuset metrów od tego budynku. Kierowca samochodu zbiegł.

KROKWA WYPADKOW

- A GODZ. 10.00. Na skrzyżowaniu ulic Hutora i 23 Ląpa kierujący „Zastawą” Stanisław D. nie ustąpił pierwszeństwa przejazdu i gderzył się z „Flatem 125”. Ofiar nie było. Straty 280 tys. zł. A GODZ. 13.00. Na ul. Wróblewskiego przy ul. Bratysławskiej przechodziła jeżdżąc przy czerwonym świetle Janina G. i wpadła pod „Flata 125”. Doznała urazu głowy i złamania podudzia. A GODZ. 16.30. W Andropolu, na ul. Rokicińskiej 146 kierowa „Polonez” zjechał drogę samocho-dową ciężarowemu „Robur”. LDP 156B smuszając go do gwałtownego zjeżdżania na pobocze na skutek czego doszło do przewrócenia ciężarówki. Straty 90 tys. zł. Świadcówkę tego zdarzenia przosił się do WRD WUSW ul. Bytomskiej 60, tel. 57-16-62. A Pod powyższy adres proszeni są również świadkowie kolizji drogowej dnia 30. 2. br. o godz. 39 na ul. Malczewskiego 49/81 gdzie „Warszawa” uderzyła w zaparkowanego „Flata 125p”. (ZG)

Początek drogi — rozprawa z Berią

(Dokończenie ze str. 1)

dziesięć lat, Chruszczow odtańczył „hopaka”.

Chruszczow doszedł do władzy nieprzypadkowo i jednocześnie jakby przez przypadek. Nie przez przypadek ponieważ był wyrazicielem nurtu w partii, który w innych warunkach i oczywiście w inny sposób, przedstawiał tacy pod wieloma względami niepodobni do siebie działacze, jak Dzierżyński, Bucharin, Rykow, Rudzutak, czy też Kirow. Byli to zwolennicy rozwoju NEP i demokratyzacji, a jednocześnie przeciwnicy przymusowych, nakazowych metod działania w przemyśle i w rolnictwie, a tym bardziej w kulturze. Nie bacząc na stalinowskie represje, nurt ten nigdy nie obumarł. W tym sensie przyjęcie Chruszczowa było prawdziwością.

Oczywiście była w tym również olbrzymia doza przypadku. Gdyby Malenkow doszedł do porozumienia z Bérią i jeśli „stalinowska gwardia” zjednoczyłaby się w 1953 r., a nie w czerwcu 1957 to Chruszczow nie zostałby liderem. Również nasza historia mogłaby pójść po nieco innym torze. Trudno jest nam spekulować, ale w rzeczywistości wszystko wiśniło wówczas na włosku.

Kiedy Stalin umarł — wspominał Chruszczow — my, członkowie kierownictwa KC, pojechaliśmy na pobliską dachę w Kuncewie. Leżał on na kanapie a lekarz przy nim nie było. W ostatnich miesiącach życia Stalin rzadko korzystał z ich pomocy. Bał się ich. Może to Béria go przestraszył, a może sam doszedł do wniosku i uwierzył w to, że lekarze szykują jakiegoś spisek przeciwko niemu i innym członkom kierownictwa. Pomógł mu wówczas major ochrony który kiedyś był felerem weteranem. To on zadzwonił z wiadomością o śmierci Stalina.

Tak więc stojmy obok martwego ciała prawie nie rozmawiamy ze sobą, każdy myśli tylko o sobie. Potem zaczęliśmy się rozdzierać. Do samochodów wsiadaliśmy po dwóch. Pierwszy odjechał Malenkow z Bérią, potem Molotow z Kaganowiczem. Miko-

jan powiedział wtedy do mnie: „Béria pojechał do Moskwy przejmować władzę”. Ja mu wtedy odpowiedziałem: „Dopóki ta swolocz siedzi, nikt z nas nie może czuć się bezpiecznym”. Uświadomiłem sobie wówczas dobitnie, że przede wszystkim trzeba usunąć Bérię. Ale jak zacząć rozmowę na ten temat z innymi przywódcami?

I oto minęło trochę czasu, kiedy zacząłem pojedynczo objeżdżać członków Prezy-

kim? Czy ktoś nie poprze go? Kiedy opowiedziałem mu o wszystkich pozostałych, on także zgodził się.

I oto przychodzę na posiedzenie. Wszyscy już usiedliśmy, a Bérii nie ma. No, myśle, odkrył wszystko. Nie będziemy teraz długo nosili naszych głów. Gdzie znajdziemy się jutro, nikt nie wie. Ale oto — przyszedł. W rękach trzymał teczkę. Od razu domyśliłem się, co tam trzyma. Ja na taką okoliczność też coś sobie przygotowałem...

Tu opowiadający poklepał się po prawej kieszeni szerokiej marynarki. Następnie kontynuował opowiadanie:

— Béria usiadł, rozwałił się i pyta: „No to jaka kwestia stoi dziś na porządku dziennym? Dlaczego zebrał się tak nieoczekiwanie?” A ja szturcham Malenkowa nogą i szepczę mu: „Otwórz zebrań i daj mi głos”. Ten zbladł. Patrzę, a on ust otworzył nie może. Więc sam wstałem i mówię: „Na porządku dziennym jest tylko jedna sprawa — antypartyjna, rozłamowa działalność imperialistycznego agenta — Berii. Jest wniosek, aby usunąć go ze składu Prezydium, z Komitetu Centralnego, wykluczyć z partii i oddać pod sąd wojenny. Kto jest „za”? Rękę podnoszę jako pierwszy. Za mną — wszyscy pozostali.

dium. Najbardziej niebezpieczna była rozmowa z Malenkowem, wszak z Lawrentijem (Bérią — przyp. red.) byli oni przyjaciółmi. Bez względu na to, pojechaliśmy do niego i ożnajniłem, że dopóki Béria chodzi na wolności i trzyma w swoich rękach organa bezpieczeństwa, dopóty wszyscy mamy związane ręce. A poza tym, w dowolnej chwili jest w stanie wykreślić jakiś numer. Oto — mówię — nie wiadomo dlaczego, do Moskwy ściągane są dywizje specjalne. Na koniec naszej rozmowy powiedziałem: „Tak, tego nie da się uniknąć, ale trzeba tego dokonać w taki sposób, aby nie stało się coś jeszcze gorszego”.

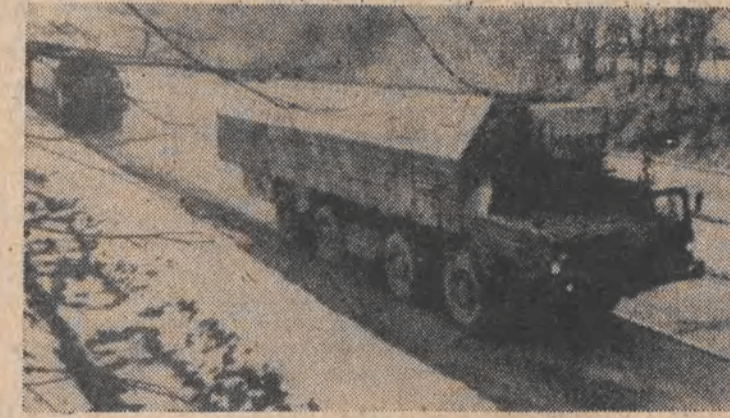
Potem pojechaliśmy do Woroszyłowa. Oto siedzi tu Klim Jefremowicz. On pamięta z nim trzeba było rozmawiać długo. Bardzo się niepokoił, aby coś się nie zawaliło. Następnie pojechaliśmy do Kaganowicza i wszystko mu wyłożyłem, a on mi odpowiedział tak: „Po czyjej stronie jest większość? Kto jest za

Beria cały pozieleniał i sięgnął do teczki. A ja — łaps go za rękę i do siebie. Zartujesz — mówię i naciskam guzik. Na salę wbiegają dwaj oficerowie z garnizonu wojskowego Moskalkeni (umówiłem się z nim wcześniej). Rozkazałem im: „Wziąć tego gada, zdradając ojczyznę i odprowadzić gdzie trzeba”. I wtedy Béria zaczął coś gadać, skomleć... A taki był z niego bohater, kiedy brał innych i stawał pod ścianą. No, a co było potem, to już wiecie.

— Tak więc, chciałbym wypić — tu podniósł on kieliszek, za to, aby coś takiego już nigdy i nigdzie się nie powtórzyło. Sami zmyliśmy to brudne pićno i uczyniliśmy wszystko, aby stworzyć gwarancje, zabezpieczające przed podobnymi zjawiskami w przyszłości.

(Dalszy ciąg w poniedziałek)

Portret Chruszczowa

4 bm. w godzinach popołudniowych terytorium NRD opuścił kolejny transport sprzętu wojskowego z likwidowanej w Warren (NRD) Radzieckiej Operacyjnej Bazy Rakietowej. N.: transport wojskowy w drodze do Związku Radzieckiego.

CAF — Undro — telefon

Komentarze

la Mariana Podkowińskiego, żurnalista znanego i cenionego, nie ma rzeczy niemożliwych. Przekonałem się o tym zaraz na początku czterodniowego pobytu w Wiedniu, jako jeden z grupy dziennikarzy, która zjawiała się w stolicy Austrii. Kiedy dowiedzieliśmy się, że program nie przewiduje spotkania z kanclerzem Franzem Vranitzkim miny nam nieco grzedyły. Podkowiński, który „szefował” naszej grupie nie stracił humoru — Tylko trzymajcie się cholero blisko mnie — powiedział.

Punktualnie o 11 zjawiliśmy się w gmachu będącym siedzibą szefa austriackiego rządu, by uczestniczyć w cotygod-

niowej konferencji odbywającej się tradycyjnie tuż po posiedzeniu rządu w foyer przylegającym do sali, w której obraduje gabinet. Żadnych formalności, żadnego „bufetu”, czyli stołu prezydenckiego Pełny luz konferencja odbywa się, na stojąco.

Kilkanaście minut później zaczynają wychodzić z posiedzenia ministrowie, niektórzy zamieniają kilka zdań z czekającymi korespondentami. Na końcu pojawia się kanclerz. Dziennikarze otaczają go wianuszkami, zaczynają pracować kamery telewizyjne. Pytania dotyczą podatków, które aktualnie są bardzo wysokie i rząd planuje ich obniżenie, ale nie trzeba długo czekać na pojawienie się tematu nr 1 w Austrii na „sprawę Waldheima” walczoną tu od rana do późnej nocy w prasie, radiu i TV. Konferencja dobiega końca.

Nagle przed Vranitzkim wyrasta Podkowiński z tygodnikiem „Panorama” w ręku. Chwile rozmawiają nie słysząc słów, kanclerz ogląda nasz tygodnik, w którym był obszerny materiał o nim i jego żonie, po czym zaprasza nas do sali, w której dopiero co odbywało się posiedzenie rządu. Prosi tylko polskich dziennikarzy. I tak oto mamy kanclerza Austrii, wyjątkowo dla siebie.

Ta załprowizowana konferencja prasowa trwała ponad pół godziny. Vranitzki mówił o roli Austrii jako państwa „aktywnej neutralności” o „Anschlussie” którego 50 rocznica przypada za kilka dni a swym poparciem dla Planu Jaruzelskiego. Z tego co mówi, przebiega wyraźnie troska o bezpieczeństwo naszego kontynentu, gotowość do współpracy politycznej, gospodarczej i kulturalnej.

W pociągu pospiesznym Łódź — Warszawa jednoznacznej wymowy nabierała obawy ministra A. Krawczuka o polską kulturę — tę codzienną, przygniecioną przez brud, smród i chamstwo. A jeśli akurat jedzie się na spotkanie zamkowe i ma się przed sobą kilkogodzinny dyskusję nad miejscem Polski w kulturze Europy, skrzęta rzeczywistość staje się do gombrowiczowsko groteskowa i dotkliwa.

Wieczorem przed Zamkiem Królewskim nie ma już wycieczek — a zamkowa straż zda się dobrze znać tych, którzy o tej porze przekraczają królewskie progi.

Józef Wybicki pisał o nich tak: „Zaczynały się rozmowami o umiejętnościach i sztukach. Sławni Naruszewicz dziejopis i rymotwórca przy wesolym swym temperamentem zwykł był niby naczelnik zagajając posiedzenie jakimś przyjemno-pożytecznym sprawami. Co przecie do piękności wiersza, przechrzył go, mym zdaniem, Trembecki, a gasto wszystko, gdy się czasem zawił Krasicki”.

Jak dziś, gdy cywilizacja znajduje się w kryzysie, określił obszar kultury europejskiej — stawia pytanie prof. Suchodolski, dającą pogląd, że misją kultury europejskiej jest powieścić jak cywilizacja powinna być naprawiana. Co Europa może dziś przekazać światu, co może mu powiedzieć rzeczy tak samo fundamentalne, jak te — dziś najgłośniejsze — o przyszłości gospodarczej i szansę ekonomicznego zwrotu. Niech więc przyczynkiem do budowania odpowiedzi na nie będą profesorskie spostrzeżenia.

Nasza świadomość historyczna jest wypracowana od dawna — zaczyna swoją wypowiedź prof. Aleksander Gieysztor. — Ateny, Rzym, Toledo, Dreżno, Kraków — to hasła i wieża o nich przekracza granice. To miasta, w których przeszłość wywołuje się na co

dzień. Dziedzictwo mimo erozji nadal imponuje światu.

Trzeba dodać, że wśród 61 państw szczytujących się dziedzictwem, jedyna czwarta to europejskie. Ile jest Polski w tym obrazie? Na liście światowych pomników odnotowany jest Kraków, Włocławek, Warszawa, Białowieża, Oświęcim. Są nazwiska noblistów i kilku innych twórców. Ale trudno w tym miejscu nie dodać, że zazwyczaj tak swoją obecność jednocześnie w sferze technologicznej odstawiamy o dwa — trzy pokolenia.

Sledząc związki polskiej kultury z tym, co działo się w Europie prof. Mieczysław Klimowicz podkreśla, iż najwyższym odbiciem tendencji nowych, postępowych była epoka Oświecenia — rozwój teatru, nowy sposób upowszechniania książek, nowy typ szkoły świeckiej. Czas rozbiórów musiał znów zrodzić pytanie, czy obrona kultury Polaków powierzyć kulturze wysokiej, gdy technika, ekonomia, to także elementy substancji kultury narodu — wyjaśnia prof. Jan Baskiewicz.

Kilka wątków, wiele pytań osadzonych w dziejach, acz z czytelnymi odniesieniami do współczesności. Bo czyż zakreślone tu dylematy zeszły już? Jak ująć miejsce kultury polskiej w Europie, jak zresztą ulokować sam obszar oddziaływania kultury europejskiej? Czy udział w kulturze polega na mnożeniu dzieł?

Nikt z grona obecnych nie sądził, że temat ten da się zamknąć, a na pytania jednoznacznie odpowiedzieć. Zresztą do współczesności i żywych z niej przykładów było jeszcze daleko. Pewnie kolejna dyskusja zamkowa zbliży się do nich. Jednak pytania stawiane na kanwie dziejów mogą stać się bardziej mobilizujące do refleksji rozleglejszej, wychodzącej poza perspektywę niemości, bezradności i konieczności, które pewnie i o tej dyskusji zamkowej kazaliby myśleć jak o abstrakcji nie przylegającej do życia.

Za chwilę takim samym zatłoczonym pociągiem przyjdzie wracać z warszawskiego spotkania. I te same obawy ministra Krawczuka wrócą na myśl. „Kultura jest podstawa, na której wyrasta wszystko czym jesteśmy” — mówił Jarosław Iwaszkiewicz (Kongres Kultury Polskiej, 1966)...

RENATA SAS

Superkomputery na usługach ekonomistów

Ekonomiści z Minneapolis przystępują do realizacji 3-letniego eksperymentu, którego „bohaterem” będzie superkomputer mający siedzibę w tym mieście spółki Cray Research. Celem badań będzie opracowanie możliwe najdoskonalszych metod prognozowania gospodarczego za pomocą maszyn liczących udostępnionej przez tego największego producenta superkomputerów na świecie.

Jak twierdzi dyrektor ds. badań miejscowego banku rezerwy federalnej (filii banku centralnego USA) Arthur Rolnick, uczestnicy eksperymentu — grupa badaczy z tegoż banku oraz z Instytutu Makroekonomii Doświadczalnej Uniwersytetu Minnesoty w Minneapolis — mają nadzieję, że „na

dłuższą metę badania z superkomputerem powinny oznaczać sprawniej funkcjonującą gospodarkę z mniejszą liczbą błędów popełnianych przez rząd”.

Zastosowanie komputerów w ekonomii nie przynosiło rewelacyjnych wyników. Uczestnicy nowego eksperymentu liczą na przełamanie złej passy w „ekonomii komputerowej”. Ich badaniami interesują się już inne ośrodki naukowe w USA i za granicą. Wielu zagranicznych naukowców pragnie skorzystać z superkomputera w swoich badaniach ekonomicznych.

Wrocławiu jednak do przerwanego wstępu. Otóż Mock jest szefem partii ludowej, plasującej się na ówro do socjalistów.

Wrocławiu jednak do przerwanego wstępu. Otóż Mock jest szefem partii ludowej, plasującej się na ówro do socjalistów.

W kalejdoskopie zdarzeń

GENIALNA PLEŚŃ

Amerykański biochemik z Teksasu — prof. Joseph Nagyvári odkrył być może tajemnicę słynnej rodziny lutników włoskich Stradivarich. Nagyvári sformułował mianowicie hipotezę, iż niepowtarzalne brzmienie instrumentów wykonywanych przez Stradivarich jest zasługą pleśni. Badania mikroskopowe wykazały bowiem, że komórki drewna, z jakiego wykonane są słynne skrzypce, uległy pod wpływem pewnego typu pleśni przeobrażeniu. Prowadzi to do wniosku, że instrumenty te wykonywane były z mokrego, a nie jak dotychczas sądzono — suchego drewna. Choć na to właśnie, jak się wydawało, wskazywała niezwyczajna lekkość skrzypiec.

Hipotezę Josepha Nagyvári potwierdzają znalezione niedawno dokumenty, z których wynika, że świerki, z jakich Stradivari robili skrzypce, spławiano rzekami aż z Alp Tyrolskich.

KAKAO Z ŻELATYNĄ

W NRD opatentowano metodę otrzymywania substytutu kakao. Powstaje ono z połączenia hydrolizatu żelatyny z glukozą i substancjami aromatyzującymi, m. in.: kofeiną, teobrominą, waniliną. Reakcja łączenia się składników zachodzi w temperaturze 120—160 st. C. Po połączeniu i odparowaniu mieszaniny produkt jest gotowy. Ma on postać proszku dobrze rozpuszczalnego w wodzie. Barwa, konsystencja i aromatem doskonale imituje kakao. Może w związku z tym być używany zamiast niego do wytwarzania wyrobów cukierniczych, m. in. czekolady.

50 lat temu

W Moskwie rozpoczął się sensacyjny proces polityczny 21 wybitnych dygnitarzy, oskarżonych m.in. o szpiegostwo i sabotaż. Wśród nich są m.in. Bucharin, Jagoda (szef GPU) i Krestinskij (zastępca Litwinowa). „Republika” pisze, że oskarżenia przyznają się do wszystkich zarzutów, a także do planowanego zamachu na Stalina.

W Warszawie zmarł w wieku 65 lat Władysław Grabski, były premier Rzeczypospolitej oraz b. minister skarbu. Przyczyną śmierci była choroba nowotworowa.

Jak poinformowała P.A.T. do obozu w Berezie wstąpił znany działacz komunistyczny, literat Leon Pasternak za zamieszanie w lwowskim czasopiśmie „Czołch” wiersza pt. „Pieśń o haniebieniu rasy” który zawierał „szereg obelżywych i uwłaczających określeń pod adresem kobiet i matek Polek”.

Ze sportu: duży sukces na rozgrywanych w Lahli mistrzostwach świata w skokach narciarskich odniósł Stanisław Marusarz, zdobywając drugie miejsce w otwartym konkursie skoków.

25 lat temu

Nie ustają amerykańskie prowokacje wobec Kuby. Okreły wojenne USA atakują statki, handlowe i kutry, żołnierze amerykańscy ostrzelują z bazy Guantanamo posterunek kubiański, nad terytorium wyspy nieustannie odbywają się loty szpiegowskie zarówno na niskich wysokościach, jak i samolotów U-2.

Po 6-tygodniowym procesie trybunał wojskowy w Paryżu wydał wyrok na uczestników nieudanego zamachu na prezydenta de Gaulle'a w Petit Clamart 22 sierpnia 1962 r. Trzech głównych oskarżonych (oraz trzech innych zamachowców sądzonych łącznie) skazanych zostało na karę śmierci.

Mieszkańcy w Austrii w mieście Bruck lekarz — Bułgar Wasil Penkow poczuł nagle silne bóle w związku z występującą przepukliną. Stwierdziwszy konieczność natychmiastowej operacji, przeprowadził ją sam na sobie, obserwując operowane miejsce przy pomocy... lustra.

Opr. (bar)

Kto chce niech wierzy

Bulgaria — kraj mitycznego Orfeusza — poety, muzyka, filozofa, zielarza i... pierwszego muzykoterapeuty, jest też ojczyzną wielu zadziwiających swą sztuką ludowych homeopatów. Jednym z nich był np. Iwan Raew, który po I wojnie światowej znalazł lecznicze zioło przeciwko chorobie Parkinsona. Rzymski szpital, w którym ten bułgarski „lekarz” bez dyplomu współpracował z włoskimi profesorami, do dziś nosi imię dr Iwana Raewa.

Ostatnio pojawił się nowy talent — Dymitr Krystew. Ziołolecznictwem zaczął zajmować się po przejściu na emeryturę w 1980 roku. Jego nazwisko stało się głośnie w całej Bulgarii, a także za granicą.

Panaceum

Co i jak leczy Dymitr Krystew? Wyimaginowane czy rzeczywiste są jego terapeutyczne efekty? Ankietowani pacjenci Krystewa zostali wybrani spośród setek innych, głównie z uwagi na rodzaj ich chorób: reumatoidalne bądź przewlekłe zapalenia stawów, polineuropatia, stany po wylewie krwi do mózgu i zawale mięśnia sercowego, nawracające stany depresyjne, choroba Bürgera. Wśród szczęśliwych pacjentów Dymitra Krystewa są też osoby, które cierpiały na padaczkę, łuszczycę, astmę oskrzelową, podagrę... Takie były diagnozy renomowanych placówek leczniczych w kraju. Choczą zwracać się do uzdrowiciela — zielarza po wypisaniu ich ze szpitali, gdzie najczęściej kwalifikowano ich jako przypadki beznadziejne, nieuleczalne. Oto co mówią sami pacjenci.

STEFAN DEMIREW, 1. 80. mieszkańiec miasta Szumen: „Jestem muzykiem w Filharmonii Szumenskiej. Przed laty stwierdziłem niedokrwienie kończyn dolnych — chorobą Buergera. Szybko się męczyłem. Paznokcie dużego palca zaczął mi się kruszyć, w końcu spadł cały. Leczyłem się na miejscu, wyjeżdżałem do sanatorium balneologicznego do Haskowa, jednak poprawa była niewielka. Wystarczyło, że dwa razy nasmarowałem się ziołowym preparatem Krystewa i odzyskałem łatwość poruszania się, odczułem niezwykłą lekkość. Było to mniej więcej trzy lata temu. Paznokcie odrósł mi w ciągu miesiąca. Teraz chodzę normalnie, nie odczuwam tamtego zmęczenia. Miałem szczęście, spotykając tego człowieka”.

WASILKA KOWACZEWA, 46 wsi Ignatowo, obwód warmiński: „Mój syn Iwo, mając trzy lata, nagle ciężko zachorował. Tak jak sześć, osunął się na ziemię. Ręce i nogi odmówiły mu posłuszeństwa. Doszło do tego, że nie mógł utrzymać w ręce kartki papieru. Nie był w stanie się poruszać. Polineuropatia — orzekł lekarz. Leczyli go w szpitalu w Warnie, potem w Akademii Medycznej w Sofii, ale w końcu stwierdzili, że to choroba nieuleczalna. Dziecko miało już takie być do końca życia. I wtedy dowiedziałam się o Dymitrze Krystewie i go odnalazłam. Dał nam zioła do picia i taki ziołowy płyn do nacierania. Po miesiącu dziecku się polepszyło. Wyzdrowiało. Już pięć lat biega, bawi się...”.

MARIA GYRNENKOWA, 1. 49. mieszkanka Burgas: „Cztery lata temu chorowałam na reumatoidalne zapalenie stawów i na nadciśnienie drugiego stopnia. Byłam niemal zupełnie unieruchomiona. Dniami i nocami dokuczali mi silne bóle, garsciami łykałam lekarstwa i płakałam zrozpaczona. Leczyłam się w szpitalu okręgowym w Burgas i w specjalistycznej klinice reumatologicznej w Sofii. Zastosowano leczenie zastrzykami ze złota, jednak bez efektu. Lekarze byli dobrzy, lecz choroba silniejsza od nich. 16 listopada 1983 roku wniesiono mnie na rękach do baj mitti, a następnego dnia nasmarowano mnie jego lekarstwem. Ataki serca ustały natychmiast. Po pięciu dniach nasmarowałam się znowu i... bóle ustąpiły, serce zaczęło pracować normalnie, wrócił sen, znowu mogłam wykonywać przy sobie elementarne czynności. I znowu płakałam, tym razem ze szczęścia”.

Takich przypadków jest wiele. Mimo ironicznego stosunku większości dyplomowanych lekarzy do kolegi-samouka oraz pewnej lęzby pacjentów,

na nieuleczalne choroby

którym lekarstwo nie przyniosło wyzdrowienia Dymitr Krystew ma realne szanse, by zostać uznanym za ludowego „lekarza”. Obok „Bajmitu” Dymitr Krystew w większości przypadków przepisuje zioła do picia, zaleca odpowiednią dietę, masaże i inne naturalne procedury lecznicze.

„Bajmit” nie leczy każdej dolegliwości, chociaż zakres jego działania jest bardzo szeroki. Według wstępnych ocen specjalistów ludowemu zielarzowi udaje się wzmocnić system immunologiczny organizmu, w tym właśnie tkwi tajemnica jego sukcesu. Po przeprowadzonych eksperymentach w Akademii Medycznej przygotowuje się obecnie samodzielny szpital, gdzie ludowy homeopata Dymitr Krystew będzie stosował swą zadziwiającą sztukę medyczną.

ATANAS CONKOW

Program „Interkosmos” koncentruje się w dziedzinach: fizyki przestrzeni kosmicznej, meteorologii tańcoznosci, biologii i medycyny oraz badań Ziemi prowadzonych z kosmosu. Uczestniczący w tym programie naukowcy czechosłowaccy pracują m. in. nad przygotowaniem sondy kosmicznej Phobos, która użyta będzie do badań Stońca, Marsa oraz jego księżycy.

Nz. prace montażowe nad aparaturą naukową, która zainstalowana będzie na pokładzie sondy kosmicznej, prowadzone w Instytucie Geofizyki Czechosłowackiej Akademii Nauk.

CAT — CTK

Na każdym dworcu, w każdym biurze podróży na poczesnym miejscu znaleźć można broszurę: „Szwajcaria, kraj transportu”. I nie ma w tym przesady. Szwajcaria — kraj nieduży, ale warunki naturalne stwarzają utrudnienia w poruszaniu się, nie mówiąc już o przewożeniu większych ładunków. I dlatego zapewne podróżuje się tu najłatwiej w Europie. Szwajcarzy tak nauczyli się pokonywać trudności, że „z rozpędu” polikwidowali je wszystkie.

Lepiej ekspresem niż „mercedesem”

Polakom przynajmniej wydaje się, że niewiele jest już w szwajcarskim kolejniwstwie do zrobienia. Luksus i punktualność spowodowały, że sporo osób przesiadło się z własnych samochodów do klimatyzowanych, wyiszczonych przedziałów kolejowych. Wzrost — szybkiego podróżna około 100 km/godz. Z Zurichu, największego miasta szwajcarskiego, leżącego w centrum kraju, w ciągu trzech godzin dotrzeć można do prawie każdego zakątka kraju. Wyjątek oczywiście stanowią stacje klimatyczne, położone w górach, gdzie dojeżdża się specjalnymi najczęściej wąskotorowymi pociągami, pnapnymi się pod górę lub zjeżdżającymi w dół serpentynami. Taki „Glacier-express” drogi z Sant Moritz do stolicy kantonu Grizonii — Chur pokonuje w dwie godziny. Odległość St. Moritz — Chur w linii prostej wynosi około 50 km. Aby jednak pokonać tę odległość pociąg przejeżdża... 125 km. Na trasie bowiem zdarzają się i takie momenty, że po przejechaniu pełnego kółka pociąg wjeżdża do tunelu dookładnie ponad wylotem tunelu, z którego wyjechał. Pare kilometrów torów ułożonych w głębokich jarach lub na wysokich wiaduktach tylko po to, aby zdobyć lub stracić kilkadziesiąt czy paręset metrów wysokości.

Tego typu ekspresy — najwolniejsze pociągi szwajcarskie — są najbardziej obłożone przez turystów. Wspomniany „Glacier-express” przez osiem godzin jedzie przez najpiękniejsze okolice górskie i całą podróż traktować można jak arcycekalawy film krajoznawczy. Jest to jeden z pociągów szwajcarskich mających wszystkie miejsca rezerwowane i w pełni sezonu turystycznego zamówione na wiele tygodni naprzód. A takie ekspresy kursują po trzy każdego dnia.

Szwajcarzy posiadają cztery rodzaje pociągów: „eurocity”, które zapewniają połączenie miast szwajcarskich z miastami zagranicznymi. Są to, oczywiście pociągi najszybsze, najbardziej luksusowe.

Wewnątrz kraju zatrzymują się tylko na bardzo dużych stacjach. „Intercity” — to odpowiedniki naszych ekspresów. Szybkie, wygodne, również z klimatyzowanymi, niemal bezzmeryowymi wagonami. Zatrzymują się z zasady w stolicach kantonów. Niższe w hierarchii kolejniwstwa szwajcarskiego są pociągi pospieszne i regionalne. Specyfika Szwajcarii są też prywatne linie kolejowe. Jest ich sporo, bo aż 65. Długość ich przekracza dwa tysiące kilometrów (przy niespełna trzech tysiącach kilometrów torowisk oficjalnych, federalnych kolei państwowych CFF). Stacje mają te prywatne linie 1045 (CFF — 815), a tzw. „pasażerokilometrów” przewożą sześciokrotnie mniej niż ich państwowy konkurent. Wiele z tych linii czynnych jest tylko w sezonach turystycznych, wiele posługuje się taborem z ubiegłego wieku, ale utrzymanym tak znakomicie, że u nas nowe wagony wyglądają znacznie, znacznie gorzej. Najdziwniejszym pociągiem, którym jechałem, była malutka linia z Rapperswil do Arth-Goldau, która w klasie pierwszej miała bardzo wygodne fotele typu „voltair”, niczym nie przy-mocowane do podłogi. Można było je ustawiać jak się pasażerom podobało.

I jeszcze dwie ciekawostki — szwajcarskie koleje jeżdżą po lewym torze i... nie ma żadnych różnic pomiędzy ceną biletów linii „Intercity” a powolnymi pociągami regionalnymi. Dlaczego tak się dzieje? — spytałem pana Sebastiana Jacobi, szefa służby prasowej CFF. Na pierwsze pytanie odpowiedział po prostu, że nie wie. Tak było od zawsze, więc nikt nie widzi powodu aby to zmienić. Natomiast drugie pytanie wywołało jego zdziwienie: przecież to pasażer wybiera jak długo chce jechać. Kolej bierze opłatę za to, aby na uzgodnioną odległość przewieźć pasażera zgodnie z jego życzeniami. A płaci się wyłącznie za kilometry.

MACIEJ WOLK

Nowe wyroby „Unitry”

W tym roku w Zakładach Wytwórczych Radiomagnetofonów „Unitry” w Lubartowie (woj. lubelskie) wejdą do produkcji dwa nowe wyroby. Jednym z nich będzie magnetofon MK 250 o nazwie „Lelek” w miejsce dawnego „Grundiga”. „Lelek” jest popularnym magnetofonem monofonicznym, w którym zastosowano nową konstrukcję mechanizmu. Drugą nowością z lubartowskiej „Unitry” jest pamięć komputerowa o symbolu MK 450 o nazwie „Orlik” w miejsce MK 433. Jest ona przystosowana do współpracy z takimi m. in. komputerami jak „Junior”, „Elwro 800” oraz „Spectrum”. Zakłady w Lubartowie jako pierwsze rozpoczęły seryjną produkcję tych pamięci. Docelowo będą ich produkować ok. 35 tys. sztuk, co powinno zaspokoić potrzeby rynku krajowego na ten wyrób.

(Iwa)

900-lecie uniwersytetu w Bolonii

Najstarszy uniwersytet w Europie — w Bolonii we Włoszech obchodzi 900-lecie swego istnienia. Jego początki toną w mrokach dziejów i nie są zbyt dokładnie udokumentowane. Oficjalnie uniwersytet działa od 1200 r. Powstał on z przekształcenia założonej w 1119 roku szkoły prawniczej — ale tradycje naukowe są jeszcze starsze. Oficjalnie przyjęto rok 1088 jako początek działalności naukowej i dydaktycznej w Bolonii, która doprowadziła do powstania uniwersytetu. Uniwersytet w Bolonii i trochę młodszy od niego, w Paryżu stały się wzorem dla tego typu placówek naukowych tworzonych w średniowieczu w różnych krajach Europy. Uczelnie te przyczyniły się do instytucjonalizacji i profesjonalizacji środowiska naukowego. Wywarły wielki wpływ na rozwój nauki i kultury. Przyczyniły się do powstania międzynarodowej społeczności uczonych — co następnie umożliwiło szerokie rozprzestrzenianie się myśli naukowej. Pod koniec XIV w. działało w Europie już 20 uniwersytetów. W Europie środkowej jako pierwszy powstał Uniwersytet Krakowski.

Uczelnia w Bolonii od samego początku zyskała sławę przodującego ośrodka naukowego. Obok sztuk wyzwolonych, prawa, medycyny i teologii zajmowano się w niej także matematyką i astronomią.

Bolonia przyciągała studentów z całej Europy. — W tym także z Polski. Prawdopodobnie studiował tam — oprócz uczelni w Paryżu — sławny polski kronikarz Wincenty Kadłubek (1150—1233), późniejszy biskup krakowski i szef kancelarii na dworze Kazimierza Sprawiedliwego. Kadłubek jest jednym z pierwszych Polaków, którzy odbyli studia za granicą.

Kroniki wymieniają licznych polskich studentów i wykładowców w Bolonii. W XIV i XV wieku aż 12 Polaków piastowało godność rektora uniwersytetu w Bolonii. Wśród nich był także Jan Polak — działający ok. 1348 r. W Bolonii nauczał także Jarosław Bogoria ze Skotnik — wybitny prawnik, późniejszy arcybiskup i kanclerz krakowski. Był on doradcą Władysława Łokietka i Kazimierza Wielkiego. Brał udział w opracowywaniu statutów piotrkowskich i wileńskich oraz przy kodyfikacji prawa kosielskiego. Był on na zlecenie króla jednym z organizatorów Akademii Krakowskiej.

W Bolonii studiował Marcin Bylica z Olkusza — późniejszy lekarz oraz nadworny astronom króla Węgier Macieja Korwina. W XV w., gdy ożywiona działalność prowadziła już Akademia Krakowska, wielu jej profesorów, a szczególnie matematyków i astronomów zapraszano na wykłady do Bolonii. Trzeba też przypomnieć, że w Bolonii studiował także nasz wybitny astronom — Mikołaj Kopernik.

Panama: KRAJ I KANAŁ

Jest to możliwe tylko w Panamie. Wczesnym rankiem wyjeżdża się ze stolicy, która położona jest nad Oceanem Spokojnym, by po przejeździe godzinie dotrzeć do portu Cristobal nad Atlantykiem. Wsiada się następnie na statek i po przepłynięciu Kanału Panamskiego w odwrotnym kierunku, tego samego dnia znowu można znaleźć się nad Pacyfikiem.

Informator turystyczny podaje, że oddzielający dwa oceany obszar 83-kilometrowy można przebyć nie tylko statkiem, lecz również samochodem lub koleją. W 1955 r. służy międzyoceaniczny szlak wodny, przepłynięcie niezwykłą jednostką: jeep-amfibie. A jeszcze wcześniej, w latach dwudziestych, modne było pokonywanie kanału wpław, co zajmowało kilka dni. W 1928 r. Anglik Richard Halliburton — znany podróżnik i pisarz, zwrócił uwagę miejscowych gazet „dżentelmeńska metoda” przepłynięcia. Od czasu do czasu wychodził on z wody i przysiadł się do swych licznych wielbicieli, witających go „maratońskim obiadem”. Symboliczna opłata — 36 centów, jaka pobrano od niego za „przeplawienie” przez kanał, pozostaje dotychczas rekordową niską, tym bardziej że już od 20 lat pokonywanie wpław tej arterii wodnej jest zabronione. Przewidywany rekord — najwyższej opłaty za skorzystanie z Kanału Panamskiego — również należy do Anglików: w 1986 r. przepłynięcie liniowca „Queen Elisabeth-II” kosztowało 100 tys. dol.

STATKI NAD DRZEWAMI

...Na oczach statków w sąsiedniej komorze słuźowej zaczyna podnosić się, jak gdyby niewidzialna sprężyna wypychała go coraz wyżej i wyżej. „Sprężyna” to jest woda. Ciężnienie powstaje wskutek różnicy poziomów między oceanem i położonym wyżej od niego, jeziorem Gatun. Konstrukcja słuź jest prosta. Jednakże prostota ta wiele kosztuje. Słodką wodą z jeziora, która odpływa do oceanu, jest trzcina na zawiesz. W porze suchej płytkie rzeki nie są w stanie zapewnić jeziora. Dla Kanału Panamskiego deficyt słodkiej wody jest bardzo poważną groźbą.

Pod statkami, przepływającymi przez Gatun, znajduje się zatopiony las. Jezioro jest sztuczne i jak podaje informator — przez 20 lat było największym w świecie zbiornikiem wodnym, stworzonym przez ludzi. Inżynierowie amerykańscy postanowili zbudować tamże (w owym czasie była ona również rekordowa) i zatopić rozległy rejon wraz z lasami i wsiami. 50 tys. osób przesiedlono na wybrzeże Pacyfiku.

Na razie statek przepływa nad niewidzialnymi dla oka wierzchołkami drzew, zaś pasażerowie zachwycają się tropikalną roślinnością nad brzegami jeziora. Jaki jednak widok ukazuje się podróżnikowi np. za 20 lat?

Pytanie nie jest przypadkowe. Lasy jeszcze niedawno pokrywały 80 proc. terytorium Panamy, zaś obecnie tylko 30 proc. Każdego roku w Panamie wycina się drzewa na obszarze 80 tys. hektarów. Zdaniem naukowców skutki będą następujące: obniży się roczna ilość opadów, wyschną rzeki i kanał pozabawiony zostanie niezbędnej ilości wody. W roku 2000, kiedy Amerykanie zwrócą Kanał Panamski, może okazać się, że jest on stracony. Nie tylko zresztą kanał — głównie bogactwo Panamy, lecz także cała stręła, z miastami Panama i Colon, w których mieszka przeszło 1/3 ludności kraju.

NIECO HISTORII

Pierwszy statek przepłynął przez kanał w sierpniu 1914 r. Stracił na to 9 godzin 40 minut. W przeszło 70 lat później o wiele nowoczesniejsze jednostki pokonują go w ciągu 10, a nawet więcej godzin. Kanał Panamski staje się ciasny dla oceanicznych liniowców. Na wąskich odcinkach ruch jest tylko jednokierunkowy. Statki podążające w przeciwnym kierunku czekają na kotwicy. Maksymalny tonaż ograniczono do 65 tys. ton.

Przed czterdziestym, kiedy we flocie światowej zaczęły pojawiać się coraz większe jednostki, znany komentator dziennika „New York Times”

Arthur Sulzberger przewidywał: „Dni Kanału Panamskiego są policzone... Za 20 lat po prostu go nie będzie, albo w każdym razie nie będzie w obecnej postaci. Jeszcze przed 1980 r. zastąpi go inny międzyoceaniczny szlak wodny”. Jednakże czas jest najlepszym sędzią przewidywań. Według ocen ekspertów — Kanał Panamski w najbliższej przyszłości pozostanie jedyną trasą wodną przez kontynent amerykański.

Wątpliwe jest czy znalazłby się ktoś, kto byłby w stanie dokładnie obliczyć ile wysunieto projektów międzyoceanicznego szlaku wodnego przez przemyślników amerykańskich. Pierwszy przedstawił król Filipowi II zaraz po skolonizowaniu Panamy przez Hiszpanów. Monarcha nie zaakceptował planu uznając, że „morza, rozdzielone przez Opatrzność, nie mogą być łączone przez człowieka”. Zagroził nawet karą śmierci temu, kto odważył się zrealizować projekt. Wyzwoliciel Ameryki Lacińskiej Simon Bolivar marzył o budowie kanału przez Panamę i w 1825 r. wydał koncesję na jego przekopanie. Problemy finansowe i techniczne uniemożliwiły realizację śmiałej idei.

W 1878 r. w Paryżu zebrał się kongres międzynarodowy, na którym rozpatrywano 50 projektów budowy kanału. Wybrano dwa: przez terytorium Nikaragui — ze słuźami i przez Panamę — na poziomie morza. Po tym, gdy próba zbudowania Kanału Panamskiego przez Francuzów poniosła totalne fiasko i „Panama” stała się symbolem nie spotykanego do owych czasów oszustwa, Amerykanie zbudowali swój kanał ze słuźami. Mówi się, że był to jedyny państwowy projekt USA, zrealizowany przed terminem i bez przekroczenia kosztorysu.

CZY POWSTANIE DRUGI KANAŁ?

Obecnie mowa jest o drugim szlaku wodnym między Atlantykiem i Pacyfikiem. Czym podkorywana jest potrzeba jego zbudowania? Pojawienie się na mapie politycznej państwa Panama w dużej mierze było wynikiem zabiegów USA o posiadanie „swojego” kanału. Dążenie to zostało „zalegalizowane” narzuconym Panamczykom przy narodzinach republiki porozumieniem o kanale. Prawa do szlaku wodnego, a także do przylegającego terytorium, oddawano Stanom Zjednoczonym na wieczne czasy. Tak było do 1977 r., kiedy przywódcą Panamy gen. Torrijos wyznaczył termin obecności amerykańskiej na przemyśle. Na przełomie XX i XXI wieku kanał w całości ma być przekazany pod suwerenność Panamy.

Liczy wymownie świadczą o tym, dlaczego Waszyngton nie chce rezygnować z kontroli nad kanałem. Ponad 15 proc. eksportu i importu USA przepływa przez kanał. Wszystkie okręty wojenne USA, z wyjątkiem największego z 14 lotniskowców, mogą bez przeszkód przepływać przez ten szlak korzystając z priorytetu. Na przemyśle skoncentrowane jest największe zgromadzenie wojsk Pentagonu w Ameryce Lacińskiej. USA korzystają z kanału w większym stopniu niż jakikolwiek inny kraj. Tak więc, prócz niewątpliwego znaczenia gospodarczego, dla Amerykanów Panama ma nie mniejsze znaczenie strategiczne.

Jednocześnie, zdaniem specjalistów amerykańskich, Kanał Panamski z jego trzema zespołami słuź, pod względem wojskowym jest łatwy do zaatakowania. Ten właśnie czynnik wywiera duży wpływ na to, że większość rozpatrywanych projektów nowego międzyoceanicznego szlaku wodnego przewiduje budowę kanału na poziomie morza.

Panamczyki zdecydowanie niejednomyślnie ustosunkowują się do takiej perspektywy. Wystarczy wziąć pod uwagę aspekt ekologiczny. Budowa nowego kanału może mieć trudne do przewidzenia skutki dla przyrody. Dziś słuź stwarzają na Kanał Panamski swego rodzaju „przekładkę” słodkiej wody między dwoma oceanami. Budowa arterii wodnej na poziomie morza spowoduje nie kontrolowaną migrację fauny morskiej z Atlantyku do Oceanu Spokojnego. Do czego to doprowadzi, nikt na razie nie jest w stanie przewidzieć.

WŁADYSŁAW SĄDOWSKI

Po raz pierwszy w historii radziecka moda triumfuje w Paryżu, a to za sprawą Wiaczesława Zajcewa — radzieckiego projektanta mody, który zaproszony do Paryża przez wybitną paryską twórczynię mody mademoiselle Carven, prezentował tam niedawno swoją kolekcję. Przedtem uznał go Nowy Jork. Udzielił wywiadu francuskiemu tygodnikowi „Paris-Match”. Drukujemy fragmenty:

Wiaczesław Zajcew W Paryżu nazywają go carem radzieckiej mody

— Jak pan doszedł do mody? — Chciałem być artystą. Po wojnie w Iwanowie był bardzo dobrym teatrem muzycznym. W młodości dużo grałem i tańczyłem. Wróciłem mi karierę w operetce. Udało mi się na maturze (mój ojciec miał kłopoty z czasów Stalina) dostać się do kilku podejść. Do Instytutu technicznego, gdzie był wydział projektowania tkanin. Rysunek zaczął mnie pasjonować i miałem bardzo dobre stopnie. Dlatego wybrano mnie do Moskwy do Instytutu Włókienniczego. Studiowałem tam pięć lat i stałem się zawodowym projektantem mody. Zaczynałem pracować w 1962 r.

— Do którego francuskiego twórcy mógłby się pan przyrównać? — My nie pracujemy w tych samych warunkach. Kiedy mademoiselle Carven przyjechała do mnie, przekonałem się, że przez 25 lat kariery nie widziałem, ani nie dotykałem tak wspaniałych i delikatnych tkanin jak ona stosuje.

— Jest pan równy wielkim twórcom zachodnim takim jak Saint Laurent czy Lacroix. Czy jest pan z tego dumny? — Poziom sztuki jest ten sam, ale nasze możliwości różne. Gdyby ci projektanci żyli u nas, nie stabiliby się może tym, kim są. W naszym życiu codziennym potrzeba dużej wiary.

— Projektant mody, malarz, poeta... Wolałby pan zostać malarzem?

We Francji obowiązuje zasada, że za taką samą pracę otrzymuje się to samo wynagrodzenie. W praktyce jednak sytuacja materialna urzędników zajmujących podobne stanowiska zależy w dużym stopniu od tego w jakiej konkretnie służbie są zatrudnieni. Oprócz podstawowych pensji otrzymują oni bowiem różnego rodzaju premie i dodatki — nie tylko pieniężne, ale także w naturze oraz w postaci wszelkiego rodzaju ulg.

Francuzi są ogromnie przywiązani do swych przywilejów i system ten obejmuje dosłownie całe społeczeństwo — od prezydenta republiki aż po urzędników najniższej kategorii.

Francuz Francuzowi nierówny...

Zaczynajmy od prezydenta. Pensja jaką otrzymuje wynosi wprawdzie tylko 36.360 franków (co jest sumą niewielką w porównaniu z zarobkami prezesa koncernu przemysłowego czy banku), ale do tego dochodzi 15 milionów franków rocznie na koszty utrzymania Pałacu Elizejskiego i 750 ludzi tu pracujących. Wprawdzie z takich zarobków nie można sobie uzbierać większej fortuny, ale nie na tym polega przywilej. Jest on przede wszystkim otoczony mnóstwem służących ułatwiających mu życie codzienne, nie musi troszczyć się dosłownie o nic — tak aby mógł, co w pełni zrozumiałe, poświęcić się całkowicie sprawom państwowym. Prezydent ma oczywiście w Pałacu Elizejskim własny apartament, ma także prawo spędzać weekendy i wakacje w trzech wilejskich rezydencjach — Pałacu Marly na dalekich przedmieściach Paryża, w zanku Rambouillet oraz w Forcie Bregancon nad Morzem Śródziemnym. Sześć państwa otrzymuje też po zakończeniu swych funkcji 60 tys. franków miesięcznej emerytury.

Sytuacja materialna ministrów jest niejednorodnie lepsza, gdyż tradycja republikańska wymaga, aby „prezydent nie mógł się wzbogacić”. Większość ministrów otrzymuje 42 tys. franków miesięcznie, a sekretarz stanu — 38 tys. franków. Premier Chirac ma wyraźnie większe pobory, bo do pensji szefa rządu dochodzi jeszcze 24 tys. franków z tytułu tego, iż jest merem Paryża oraz 25 tys. franków z racji przewodniczenia paryskiej Radzie Generalnej. Chirac ma do swej dyspozycji luksusowe mieszkanie w ratuszu o powierzchni — bagatelka — 1800 metrów kwadratowych. Nie dziwnego, że woli mieszkać tam, a nie w Pałacu Matignon, oficjalnej siedzibie szefa rządu, gdzie jego służbowe mieszkanie ma tylko 100 metrów kwadratowych. Mieszkania ministrów są również atrakcyjne — np. szef francuskiej dyplomacji dysponuje 12 pokojami w dwu poziomach.

Członkowie rządu poruszają się po kraju oczywiście na koszt państwa — co jest zrozumiałe i co nie budzi żadnych sprzeciwów. Istnieje zresztą specjalna tego rodzaju służba lotnicza GLAM. Prezydent dysponuje samolotem typu Vityere 50, o pojemności osadzonego do użytku samolot Transall, a ministrowie mogą korzystać z czterech samolotów Mystere 20.

Każdy minister dysponuje również eleganckim samochodem R 25 GTX — oczywiście z szoferem. Ich gabinety i salony zostały umeblowane antykami, a na ścianach wiszą cenne obrazy wypożyczone z państwowych muzeów. Małżonki panów ministrów niejednokrotnie korzystają z usług znanych domów mody, które — dla własnej reklamy — chętnie dostarczają „nieodpłatnie” swa suknie i płaszczki.

Pensja deputowanych do Zgromadzenia Narodowego nie jest zbyt wysoka — zaledwie 25 tys. franków — ale do tego dochodzi 19,5 tys. franków miesięcznego dodatku „na opłacanie współpracowników” oraz 17 tys. „na maszynistkę”. Z reguły de-

putowani są jednocześnie merami większych miast i dysponują już zarówno współpracownikami, jak i maszynistkami. Tym samym więc owe dodatki — wcale niebagatelne — mogą po prostu schować do kieszeni. Deputowani mają również prawo do darmowego biletu kolejowego w przedziale pierwszej klasy... Ich małżonki placą jednak 50 proc. ceny takiego biletu. Deputowani mają również 40 darmowych biletów lotniczych na obszarze Francji i 5 biletów lotniczych w połączeniach międzynarodowych. Dla ich małżonek zarezerwowano po 10 biletów. W samym Paryżu deputowani dysponuje służbowym samochodem oraz służbowym mieszkaniem w pobliżu Pałacu Burbońskiego — siedziby parlamentu. Jeśli chce na stałe zamieszkać w Paryżu, może uzyskać kredyt w wysokości 430 tys. franków, który to kredyt nie jest w ogóle oprocentowany i trzeba go spłacić w ciągu 10 lat. Dodajmy jeszcze, że tylko połowa poborów deputowanego podlega opodatkowaniu.

Przywileje obejmują także zwykłych urzędników — oczywiście w stopniu znacznie mniejszym niż dyrektorów generalnych czy prezesów. Przywileje te mogą dotyczyć szczególnie korzystnych pożyczek na zakup czy remont mieszkania, dodatków do emerytury, zwolnień od podatków. Pracownicy koncernu EDF, obejmującego francuskie elektrownie, placą tylko 4 centymy za kilowat zużytej energii, podczas gdy zwykły obywatel

placi za takiż kilowat aż 40 centymów.

Pracownicy państwowego koncernu samochodowego Renault otrzymują 15-proc. rabat, jeśli chcą kupić samochód wyprodukowany przez ich koncern. Jedynym obowiązkiem jest zatrzymanie tego samochodu przez 6 miesięcy. Następnie mogą go sprzedać po cenie nominalnej — biorąc do własnej kieszeni owe 15 proc. — i kupić następny samochód. Nie więc dziwnego, że 110 tys. pracowników Renaulta kupuje w ciągu roku 80 tys. pojazdów. Pracownicy towarzystwa lotniczego Air France placą tylko 10 proc. ceny biletu samolotowego, a ci którzy są zatrudnieni na państwowych kolejkach SNCF w ogóle nie placą za bilet.

Z przywilejów korzysta oczywiście ogromna armia urzędników państwowych. Aż 370 tys. takich urzędników ma do swej dyspozycji samochody służbowe. Blisko 3 proc. ma służbowe mieszkania, za które nie placą ani franka. Dalsze 3 proc. wprowadza płaci za mieszkania służbowe, ale znacznie mniej niż normalni obywatele. 80 proc. urzędników średniego i wyższego szczebla nie podlega zasadzie, że zmniejsza się pobory za nieobecność w pracy. Niemal we wszystkich służbach państwowych już od wielu lat wypłaca się trzynaste pensje, w niektórych mamy już „czternaste”, a są nawet takie — jeszcze nieliczne — gdzie wypłaca się pensje „piętnaste” i „szesnaste”.

Andrzej Grun

Cyrk

— Witaj, cesarzu, idący na śmierć, cię pozdrawiam! — „Ave, imperator, morituri te salutant”. Gladiatory! Jedną z najbardziej szkodliwych i przetrwałych instytucji starożytności. Nigdzie indziej na świecie publiczne mordowanie się ludzi — ku chwale zmarłych i przyjemności żyjących! — nie przybrało tak monstrualnych rozmiarów i precyzyjnie określonych form zwyczajowych i prawnych, jak w starożytnym Rzymie, za czasów cesarstwa. Psychologia tego zjawiska do tej pory wymyka się przekonującej interpretacji, choć braty się za to tępię głowy z Freudem i Erichem Frommem na czele. Tłumaczenie krwawych igrzysk uwarunkowaniami społeczno-polityczno-ekonomicznymi, owym „Panem et circensibus” (igrzysk i chleba), wydaje się być zabiegiem nader jednostronnym i dość powierzchownym. Może to orgiastyczne upodobanie ciałych pokoleń do kultowej (w każdym razie początkowo) rzezi należały rozpatrywać w kategoriach Sztuki...? Parowiekowy, monstrualny, krwawy happening na przykład...

Co sprawiło, że dziś pisze o gladiatorach? Czyżby to jakaś rocznica powstania Spartakusa albo wznowienie w TV filmu o Pompejach? Otóż nie. Powód jest taki, że trafiła mi w ręce książka Michaela Granta „Gladiatory”, wydana przez Wydawnictwo Łódzkie w serii „Człowiek i jego cywilizacja”. Temat nwidny, lecz strasznie rozbijany po różnych autorach — a tu osobna książeczka. Co prawda niewielka, ale napisana ze znajomością rzeczy chociaż skoda, że bez nadmiaru wyobraźni. M. Grant stara się wprowadzić nas w temat możliwie szeroko i uszczególnić: od historii, poprzez kondycję gladiatora i organizację walk, do oceny moralnej zjawiska. Radzę przeczytać.

Ale zostawmy moralne, kultowe i wszelkie inne aspekty walk gladiatorów. Przyjrzyjmy się miejscu, gdzie się one odbywały. W centrum Rzymu stoją ruiny amfiteatru Flawiuszów — Koloseum. To właśnie jedno z takich miejsc. Największe, jakie zbudowano. Wspaniały, prekursorski na swoje czasy pomnik architektury i myśli konstrukcyjnej... Część amfiteatrów, na których walczyli gladiatory, była po prostu wykopana w ziemi — te miały swoje najlepsze pierwowzory w Grecji... Natomiast amfiteatry budowane początkowo z drewna, albo łącznie drewno z kamieniem. Wiele z nich uległo zawaleniu w trakcie użytkowania, bądź z powodu wad konstrukcyjnych i niewskazanej oszczędności pieniędzy i materiału, bądź też padało ofiarą ognia.

W 27 r. n.e., za Tyberiusza, doszło do wielkiej katastrofy w Fidenie pod Rzymem. Zawalił się drewniany amfiteatr w czasie trwania walk gladiatorów, zbudowany przez wyzwoleńca Atyliusza. Tacyt pisze, że zginęło lub zostało okaleczonych 50 tys. ludzi. Problem tych katastrof musiał być niebagatelny i dość powszechny skoro senat wydał uchwałę, iż igrzyska organizować może jedynie ten, kogo majątek wynosi więcej niż 400 tys. sestercji i to na terenie, który został uprzednio uznany za odpowiedni. Cesarz Kaligula załował bardzo, że ta wspaniała katastrofa nie wydarzyła się za jego kadencji... Ale zagrożenie było permanentne — 150 lat po Fidenie, za Antoniusza Piusa zginęło 1112 osób...

Współcześni analitycy obliczyli, że Koloseum jest tak zbudowane, że 50 tys. widzów, które ono mogło pomieścić było w stanie opuścić je w razie jakiegos zagrożenia w... 8 minut, przez 76 bram arkadycznych. Zadzierałoby i zgola wszystkie zabezpieczenia... Koloseum opisano już dość dokładnie, nie ma zatem sensu się powtarzać. Przywołam jeno, że inauguracja w 80 r. n.e., za cesarza Tytusa, trwała 100 dni, zginęło 5 tys. zwierząt, kilka tysięcy gladiatorów i to wszystko przy pełnym komplecie zachwyconych widzów. Budowa trwała 5 lat! Rozpoczął ją ojciec Tytusa, Wespazjan. Była droga i cesarz szukał najróżniejszych sposobów zdobycia pieniędzy. Ponieważ latrinie publiczne (czyli publiczne latryny) w Rzymie były liczne i funkcjonowały znakomicie, obłożył on podatkiem i... zbieraczy uryny, znakomitego i poszukiwanego środka do prania skór i węgny. Kiedy Tytus wybrzytał, iż z tak „niskich źródeł” bierze pieniądze do skarbów państwa, cesarz podsunął mu pod nos monetę i zaczął powąchać. I rzekł: — Pecunia non olet — pieniądze nie śmierdzą...

Przytłum Koloseum, jako największego amfiteatru świata zaimała dopiero Amerykanie, budując w... 1914 sale widowiskową w Yale Bowl. Rozwiązania konstrukcyjno-technologiczno-utilitytarne zamieniają do dziś... A godzi się pamiętać, że z kamienia Koloseum zbudowano kilka równie godnych dzieł architektury na terenie Rzymu, jako że przez wiele stuleci traktowany był on jako nader wygodny magazyn szlachetnego budulca...

PS. Do wydawcy „Gladiatorów” M. Granta mam trzy zastrzeżenia: o zmianie formatu — wszak to seria i, jak na razie dobra; o brak ilustracji — bardzo by wzbogacił tekst; i o niemieszanie w książce poprzednich i spodziewanych tytułów serii „Człowiek i jego cywilizacja”.

(Tłum. i oprac. A. P.)

PRZEDSIĘBIORSTWO
HANDLOWO-PRODUKCYJNE SP. Z O.O.

ZATRUDNI W ŁODZI

ZDOLNYCH, DYNAMICZNYCH
pracowników na stanowiska

KIEROWNIKÓW ZAKŁADÓW:

- ◆ inż. elektronika — specjalność montaż i programowanie komputerów,
  - ◆ inż. chemika — specjalność chemia spożywcza,
  - ◆ inż. chemika lub farmaceutę — specjalność branża kosmetyczna
- oraz
- ◆ głównego księgowego,
  - ◆ sekretarkę — kierownika działu spraw pracowniczych,
  - ◆ osobę z uprawnieniami do prowadzenia biura turystycznego,
  - ◆ absolwenta PWSTiF po reżyserii.

OFERTY nr „1459-K”, BIURO OGŁOSZEŃ, SIENKIEWICZA 3/5.

1459-k

TANIO!

BIURO REKLAMY
„SZTANDAR
MŁODYCH”

90-113 Łódź,

ul. Sienkiewicza 3/5,
X piętro, tel. 32-79-23,

Codziennie w godzinach 12-14

ZAPRASZAMY!

- ★ filmy komputerowe i video,
- ★ szukających pracy,
- ★ poszukujących pracowników,
- ★ stałych i nowych klientów.

Proponujemy szeroki asortyment usług od drobnych ogłoszeń do kampanii reklamowych!

7 DNI LUB 1 DZIEŃ EKSPRES
— SZYBKO!

605-k

PRZEDSIĘBIORSTWO
ZAGRANICZNE

ZATRUDNI

pracowników do wyrobu
biżuterii z modeliny.

Wymagane zdolności plastyczne. Oferty przyjmuje dział kadr, tel. 12-19-50. 1126-k

Polska Żegluga Bałtycka
Morskie Biuro Podróży
w Łodzi

zatrudni
inspektora ds. turystyki.

Warunki i zakres pracy do uzgodnienia bezpośrednio w biurze — Łódź, ul. Sienkiewicza 20. 1556-kE

PRZEDSIĘBIORSTWO HANDLU ARTYKUŁAMI WYPOSAŻENIA
MIESZKAŃ „DOMAR”
w ŁODZI, ul. ARTYLERYJSKA 3/5

OGŁASZA
PRZETARG NIEOGRANICZONY

na roboty rem.-bud., który odbędzie się w naszym przedsiębiorstwie w dniu 15 marca 1988 r. o godz. 10.

Przetarg obejmuje roboty remontowo-budowlane w 32 placówkach oraz 4 bazach magazynowych na terenie m. Łodzi i woj. łódzkiego w robotach:

- ogólnobudowlanych,
- malarskich,
- elektrycznych,
- nawierzchniowych,
- dekarskich,
- dźwigowych,
- ogrodzenie terenu,
- remontu bocznic kolejowych.

Termin realizacji ww. robót na przestrzeni roku 1988.

Oferty należy składać w dziale inwestycji i remontów PHAWM „Domar” przy ul. Artyleryjskiej 3/5, pok. 3, w terminie 6 dni od daty ogłoszenia w prasie.

Szczegółowych informacji odnośnie lokalizacji i zakresu robót udziela codziennie ww. dział w godz. 8-10.

Do udziału w przetargu zapraszamy przedsiębiorstwa państwowe, spółdzielcze oraz osoby fizyczne.

Zastrzegamy sobie prawo wyboru oferenta oraz unieważnienie przetargu bez podania przyczyn. 590-k

Zakłady Przemysłu
Paszmanteryjnego
„LENORA”
Łódź, ul. Srebrzyńska 42

zleca jednostkom gospodarki społecznej i nie uspołecznionej, wykonanie w roku 1988

części zamiennych
(krótkie serie)
do maszyn pasmanteryjnych.

Dokumentacja do wglądu oraz wszelkich informacji udziela dział głównego mechanika, tel. 33-99-78 lub 33-39-09 w. 169. Oferty należy składać do dnia 30 marca 1988 r. 630-k

GOSPODARSTWO, młyn, stawy, sprzedam. Listy 6323 Biuro Ogłoszeń, Piotrkowska 96.
SMAZALNIE — rożen w Lebie, sprzedam. Listy 7854 Biuro Ogłoszeń, Piotrkowska 96.
PAWILON gastronomiczny przy kapielsku „Fala” — sprzedam. Listy 3868 Biuro Ogłoszeń, Piotrkowska 96.

WTRYSKARKE hydrauliczną — sprzedam. 33-08-84, 51-09-25.

POLICHOŁEK winylu kupię. 86-93-15.

DZIANINE bawełniana kupię. 33-38-52.

ZABAWKI przedwojenne — kupię. 16-50-76 (wieczorem). 8272 g

MEBLE. zyrandol, kinkiety stare — kupię. 33-38-52. 6852 g

TVC „Elektronika”, suknie ślubna — sprzedam. 53-36-17.

ODTWARZACZ „Otar” (gwarancja) — sprzedam. Piękną 63/67 m. 33. 7785 g

VIDEO, gwarancja, — sprzedam. 81-91-13.

PIERSCIONEK z brylantem — kupię. 36-24-69.

SPRZEDAM pierścionki złote około 3 g. Tel. 57-82-67. 6959 g

SPRZEDAM dzęty — 33-75-26. 7119 g

FORTEPIAN „Becker” — sprzedam. Listy 7176 Biuro Ogłoszeń, Piotrkowska 96.

SPRZEDAM kłosa — artykuły motoryzacyjne, bokserki, rodowodowe. 86-42-81. 8190 g

SZAFFA — antyk sprzedam. 43-41-73.

SYPIALNIE czeska „Mimoza” — sprzedam. 74-30-86. 7539 g

SPRZEDAM szafę dwudrzwiową „Lask” nowa. 81-48-10. 8198 g

SPRZEDAM betoniarce 150 l, maszyny rolnicze. Aleksandrów, Soplisy 8. 8251 g

JAMNIKI — sprzedam. 53-13-61. 8493 g

„WARTBURG” (1983) — sprzedam. 84-12-34.

GARAŻ na 2-3 lata na Karolewie poszukuję. Platne za rok z góry. 86-02-05. 12229 g

SPRZEDAM mieszkanie własnościowe. 51-13-48.

M-4 KOMFORTOWE — zamienie lub sprzedam. Listy „10538”. Biuro Ogłoszeń, Piotrkowska 96.

ZAMIENIĘ kwaterunkową kawalerkę bloki na 2-3 pokoje bloki — 51-82-61.

DWA pokoje, kuchnia (36 m), bloki i pokój, kuchnia (36 m) stare budownictwo zamienie na trzy pokoje, kuchnia, bloki. Tel. 87-45-67. 7523-g

M-5 WŁASNOŚCIOWE 73 m. II piętro srodmieście telefon zamienie na mniejsze, własnościowe z telefonem najchętniej z garażem. Listy „7791”. Biuro Ogłoszeń, Piotrkowska 96.

WARSZAWA — M-5, czteropokojowe, 73 m własnościowe Sadyba, zamienie na większe w Łodzi; segment, inne propozycje. Listy „7801”. Biuro Ogłoszeń, Piotrkowska 96.

PABIANICE — bloki, spółdzielcze 3 pokoje. 65 m — zamienie na podobne lub mniejsze Łódź. Tel. 52-32-47.

MIESZKANIE 55 m — stare budownictwo zamienie na bloki — 16-37-09.

ATRAKCYJNE trzypokojowe. 105 m, kwaterekowe, centrum — zamienie na mniejsze — 33-09-71.

M-3 CUDZOZIEMCOWI 2-3 lata wynajme. Listy „8171”. Biuro Ogłoszeń, Piotrkowska 96.

POKÓJ, kuchnia, 25 m, bez W.C. zamienie korzystnie na większe (najchętniej bloki) — 52-82-37.

RADOM M-3 — zamienie na Łódź. 14-14-26 Kozłuski.

M-4 DZIALKĘ budowlaną — zamienie na domek. Listy „8008”. Biuro Ogłoszeń, Piotrkowska 96.

MIESZKANIA poszukuję. Tel. 36-24-69.

MAŁŻENSTWO poszukuje samodzielnego mieszkania. 57-81-90.

POSZUKUJE lokalu na usługi 74-10-92 po 17.

POTRZEBNY lokal (sila woda) najchętniej Włocławek. Tel. 74-97-76.

ZATRUDNIĘ do profilowania odpadu futrzanego. 33-10-63.

POTRZEBNE — kucharki, pomoce kuchenne, ośrodek czasowy nad morzem, dobre warunki zakwaterowanie, sezon letni. Listy „7589”. Biuro Ogłoszeń, Piotrkowska 96.

BLACHARZA, dekarzy o wysokich kwalifikacjach — przyjmie prywatny zakład. Tel. strzeż. 43-39-52.

PRZYJME szyć na overlock 84-62-14

ZLECENIA na telefon lub chałupnictwo (oprócz szyć) przyjmie. Tel. 42-82-23.

ZDJĘCIA zębów — wyniki natychmiast. Dr Radomiński. 86-54-86.

Zakład Doskonalenia
Zawodowego w Łodzi

ZATRUDNI

- ◆ zastępcę głównego księgowego ds. finansowych — wymagane wykształcenie wyższe i 5-letni staż pracy (znajomość rozliczeń z budżetem),
- ◆ głównego specjalistę ds. inwestycji — wymagane wykształcenie wyższe, 5 lat pracy, uprawnienia budowlane.

Warunki pracy i płacy do omówienia w dziale kadr, pokój 325, ul. Łąkowa 4, tel. 32-89-05. 1480-k

PRZEDSIĘBIORSTWO ELEKTRYFIKACJI
I TECHNICZNEJ OBSŁUGI ROLNICTWA
w KONSTANTYNOWIE

ZATRUDNI

pracowników na stanowiskach:

- ★ operator żurawia samochodowego,
- ★ mechanik pojazdów samochodowych,
- ★ elektromonter.

Pracowników zamieszkałych w Łodzi i w Pabianicach

— dowozimy autokarami zakładowymi.

Zainteresowanych przyjmuje dział spraw pracowniczych, pokój nr 15 w Konstancynie, ul. Łódzka 27/29, dojazd z Łodzi tramwajem nr 43, tel. 11-18-84 w. 216. 1053-k

GINEKOLOG — poniedziałki, środy, piątki 17-18. Piotrkowska 204/210 parter 81-97-55. Majchowski. 6449-g

MASZYNOPISANIE — 84-12-34 Jaskółka. 8117-g

VIDEO-REC filmowanie uroczystości. Frukarz 51-65-61. 7314-g

BEZBOLESNE, automatyczne przekłuwanie uszu, masaż leczniczy odchudający, sauny: fińska, eukaliptusowa, solarium. Tel. 52-67-67. Aleksandrowska 100 B. Kallista. 2199-g

VIDEO-KAM — filmowanie uroczystości, Janus, 784-784. 11471-g

LEVI-VIDEO, filmowanie uroczystości, przegrywanie B. super 8 na video. Ryszewski, 57-21-17, 52-62-79. 11200-g

TELENAPRAWA. Regeneracja kineskopów. Kałużyński. 33-78-19. 12119-g

DEKODERY PAL — instalowanie, roczna gwarancja, inż. Doczał, 33-24-41. 10734-g

PAL/SECAM — przestrojenia, inż. Robakiewicz 73-94-08. 11193-g

KLINIKA obuwia — Gdańska 25. Powiększanie — dopasowywanie niewygodnych butów! Fachowe — nowoczesne reperacje! 8716-g

WYCISZANIE, zabezpieczanie drzwi, solidne zamki, drzwi harmonijkowe, żaluzje, przeciwsłoneczne. Układanie parkietu cyklinowanie. Hajman 57-05-39. 11302-g

BOAZERIE montuje, 43-23-61, Włachos. 3216-g

NAPRAWY maszyn szycich. Skreta 86-89-23. 10952-g

SPRZĄTANIE, 34-10-77, Świątnicki. 11244-g

GLAZURĘ układam. Heleniak 86-04-13. 8300-g

UKŁADANIE glazury, 74-86-35, Kostrzewski. 8862-g

CISNIENIOWE pranie dywanów, tapicerki, 78-76-91, Wiczeorek. 7506-g

REWELACYJNE podciśnieniowe pranie dywanów, tapicerki. 55-42-26, Bak. 10313-g

CYKLINOWANIE, lakierowanie, Janiczek, 36-12-44. 11513-g

CYKLINOWANIE bezpyłowe, lakierowanie, Podędkowski, 36-40-56. 11534-g

CYKLINOWANIE bezpyłowe, lakierowanie, 36-49-84 Kokoszewski. 8441-g

ELEKTROINSTALACJE — pomiary, tel. 55-87-59, Błaszczak. 6619-g

UKŁADY wydechowe, Nadkole, Judyta 20 (od Traktorowej), inż. Myszkowski. 11015-g

KOMBINAT
BUDOWNICTWA
OGÓLNEGO „JEDYNKA”
Generalny Wykonawca
Budowy Szpitala Pomnika
Matki Polki

- ZATRUDNI
NATYCHMIAST:
- ▶ techników budowlanych,
  - ▶ majstrów budowlanych z praktyką,
  - ▶ specjalistów do spraw kosztorysowania,
  - ▶ specjalistów do spraw przygotowania produkcji,
  - ▶ specjalistę do spraw kontroli jakości w zakładzie produkcji prefabrykatów,
  - ▶ specjalistę do spraw kosztów,
  - ▶ inspektorów do spraw zaopatrzenia,
  - ▶ referenta do spraw socjalnych,
  - ▶ księgowo,
  - ▶ ceramików,
  - ▶ cieśli,
  - ▶ betoniarzy,
  - ▶ stolarzy,
  - ▶ murarzy,
  - ▶ tynkarzy,
  - ▶ operatorów suwnic,
  - ▶ operatora „Białorusi”,
  - ▶ maszynistkę.

KOMBINAT ZAPEWNI:

- ▲ wysokie zarobki wg zakładowego systemu wynagradzania,
- ▲ wyjazdy na budowy eksportowe, prowadzone przez kombinat w Libii i ZSRR (Gruzja, Estonia, Krym),
- ▲ możliwość zdobycia i podwyższenia kwalifikacji zawodowych,
- ▲ liczne świadczenia socjalne,
- ▲ zamieszcomy gwarantujemy miejsca w hotelu robotniczym I kategorii ze stołówką.

Zgłoszenia przyjmuje dział spraw pracowniczych, Łódź, ul. Piotrkowska 55, tel. 32-62-05 lub 32-91-40, wewn. 204. Kandydaci spoza woj. łódzkiego muszą posiadać skierowania z terenowego wydziału zatrudnienia.

Kombinat nie przyjmuje pracowników po samowolnym porzuceniu pracy. 1554-k

ZJEDNOCZONE ZAKŁADY PRZEMYSŁU
ODZIEŻOWEGO „WÓLCZAŃKA”
ZAKŁAD w ŁODZI

ZATRUDNIĄ:

- ★ wykrawacza tkanin w krojowni,
- ★ projektantkę układów kroju (kreślarce) w krojowni.

Praca wg zakładowego systemu wynagrodzeń. Zakład nie przyjmuje pracowników po samowolnym porzuceniu pracy. Zgłoszenia przyjmuje i informacji udziela dział spraw pracowniczych, ul. Wólczńska 243 w godz. 7.30-15, tel. 81-86-90 w. 52. 1176-k

WAŻNE TELEFONY

- Pogotowie Ratunkowe 999
Straż Pożarna 998
Pogotowie MO 997
Informacja służby zdrowia 38-15-19

- komunalne 36-33-98
osiedle Rekinia 88-79-41
TEATRY
WIELKI - godz. 19 „Próba”

- MIASTA ZGIERZA (Dąbrowskiego 21) godz. 10-13
6.3. godz. 10-14
MIASTA PABIANIC (pl. Obrońców Stalingradu 1) godz. 10-14
6.3. godz. 10-13
WYSTAWY
SALON FOTOGRAFII (Piotrkowska 102) godz. 10-18

- (3 bajki z Boikiem i Lolklem 6.3. godz. 15. 17. 19
WISLA - „Na oczyszczonej ziemi” - pol. godz. 15. 17. 19
6.3. - j.w.
ZACHETA - „Peggy Sue wyszła za mąż” - USA od lat 15 godz. 15. „Elektroniczny morderca” - USA od lat 15 godz. 17.15, 19.30
6.3. - j.w.

- pol. b.o. - godz. 16; „Magnat” - pol. od lat 18 - godz. 18
6.3. - j.w.
POKOJ - „Marja i Mirabela” - rum. b.o. godz. 17; „Seksmissja” pol. od lat 15 - godz. 19
6.3. Bajki - „Stefanek” - godz. 14.30; „Maria i Mirabela” godz. 15.30; „Seksmissja” godz. 19.45, 19
6.3. - j.w.

- DYZURY SZPITALI
Chirurgia urazowa - Szpital im. Kopernika (Pabianicka 63)
Neurochirurgia - Szpital im. Kopernika (Pabianicka 63)
Okulistyka - Szpital im. Skłodowskiej-Curie (Zgierz, Parzewskiego 35)

DZIŚ I JUTRO W RADIU

- SOBOTA, 5 MARCA
PROGRAM I
11.00-18.00 Radio Relaks. 11.00
Wiad. 11.05 Pięć minut w kuchni

- twórcą polskiej demografii - aud. (L). 19.54 Wład 19.55 Lekcja „Czworok”. 19.54 Nagrania z filmów. 20.13
Wieczór ze słuchowiskiem. „Matylda” - słuch. 21.05 Piosenki - przeboje. 21.50 Felleton literacki. 22.00

- chopinowski. 15.30 Katalog wydawniczy. 15.35 Piosenki na życzenie. 17.00 Wiad. 17.05 Biblioteka muzyczna. 18.00 Siedem cudów świata. 18.55
Wydawnictwo „Arkady”. 19.00 Zanim trafią na listy przebojów. 20.00 Powtórki płytowe 21.00 Wiad. 21.05
Wiadomości sportowe (L). 21.20 Wiadomości płytowe CD. 23.20 Szanujmy wspomnienia.

Z głębokim żalem tęgnamy naszego drogiego Kolegę i Przyjaciela
mgr JERZEGO ŁATKOWSKIEGO
wieloletniego przewodniczącego Stowarzyszenia b. Wychowanków Gimnazjum Miejskiego i III LO im. T. Kościuszki w Łodzi.

Z ogromnym bólem zawiadamiamy, że w dniu 3 marca 1988 roku zmarł nagle mój ukochany Mąż
lek. med. RYSZARD ZALESKI
SPECAJLISTA PSYCHIATRA.

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że w dniu 3 marca 1988 roku zmarł nagle
lek. med. RYSZARD ZALESKI
SPECAJLISTA PSYCHIATRA.

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że w dniu 3 marca 1988 roku zmarł nasz najukochańszy Mąż, Ojciec i Dziadek
TADEUSZ TOBIASZ

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że w dniu 3 marca 1988 roku zmarł nasz najukochańszy Mąż, Ojciec i Dziadek
mgr JERZY ŁATKOWSKI

Z głębokim bólem zawiadamiamy, że w dniu 2 marca 1988 roku odszedł od nas nagle, przeżywszy lat 57
MIROSLAW OWCZAREK

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że w dniu 3 marca 1988 roku w wieku 65 lat przestało nagle być serce naszej ukochanej Żony, Mateczki, Siostry i Babcji
GABRIELI ŁUCZAK

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że w dniu 3 marca 1988 roku zmarła nasza najdroższa Matka, Babcia i Prababcia
MARIA MATUSZEWSKA

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że w dniu 3 marca 1988 roku zmarł nasz najukochańszy Mąż, Ojciec i Dziadek
TADEUSZ TOBIASZ

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że w dniu 26 lutego 1988 roku zmarł, przeżywszy 83 lata, mój Mąż
MAXMILIAN KVIĆ

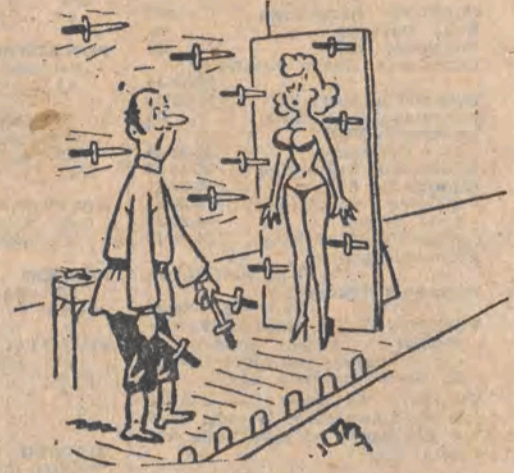
„DZIENNIK ŁÓDZKI” - dziennik Robotniczej Spółdzielni Wydawniczej „Prasa-Książka-Ruch”. Wydawca: Łódzkie Wydawnictwo Prasowe, Łódź, ul. Sienkiewicza 3/5, Druk: Prasowe Zakłady Graficzne w Łodzi. Redaguje kolegium. Redakcja: kod 90-103 Łódź, ul. Piotrkowska 96. Adres pocztowy: „DL” Łódź, skr. poczt. 89. Telefon: centrala 32-93-00 (łączy z wszystkimi działami). Redaktor naczelny: Henryk Walenda 36-43-85; zastępcy redaktora naczelnego: 84-06-15 i 33-07-28; sekretarz odpowiedzialny: II sekretarz: 32-04-75 Sprawy miasta: 33-41-10, 33-37-47; społeczno-ekonomiczne: 32-28-32, 33-10-38; fotoreporter: 33-78-97; kultura i oświata: 36-21-60; sport: 32-08-85; działy łączności z czytelnikami, interwencje i telefon usługowy: 33-03-04; sprawy terenowe: 32-23-63 (trekopisów nie zamówionych redakcja nie zwraca). Redakcja nocna: 74-72-01 i 74-71-30. Ogłoszenia i nekrologi - Biuro Reklam i Ogłoszeń, Łódź, ul. Piotrkowska 96, tel. 36-49-70 i ul. Sienkiewicza 3/5, tel. 32-59-11 (na treści ogłoszeń redakcja nie odpowiada). Warunki prenumeraty podają oddziały PUKiP RSW „Prasa-Książka-Ruch” oraz odpowiedzialne urzędy pocztowe.

Jako przynęta dla młodzieży, bandytów i gwałcicieli. Jest urodzona, zna dzudo. Na wszelki wypadek w pobliżu są zawsze dwaj policjanci, którzy spieszą z pomocą gdy nie może sobie dać rady z napastnikami.

▲ ZATRZYMANA przez francuską policję drogownicą 27-letnia nauczycielka tłumaczyła się, że bardzo się spieszy do pracy. Te jej postawy z pewnością uznano za chwalebne gdyby nie fakt, że usiadła za kierownicą auta bezpośrednio po trójgodyśnej nocnej biesiadzie. Badanie krwi wykazało cztery i pół promile alkoholu.

▲ Z „GAZETY POZNAŃSKIEJ” smaczne wyznanie personalnego: „Wymieniony przeze mnie pracownik znany jest w naszej fabryce jako notoryczny kłerykał i bardzo lubi całować księdza po rękach, czego nie osyni, bo w naszej fabryce nie ma ani księdza, ani księżki”.

▲ 250 MĘŻCZYZN napadających na samotne kobiety na ulicach Nowego Jorku ujęła w ciągu trzech lat młoda dziewczyna Mary Glatz. Wędruje ona nocą po zakazanych ulicach i parkach, służąc policji.

— To moja żona. Jest na widowni!

sobota

5 MARCA

PROGRAM I

- 8.30 Tydzień na działce
- 9.00 „Drops” oraz film z serii: „Szagma, albo zaginione światy” (5)
- 10.30 DT — wiadomości
- 10.40 „Słynne Polki” — teleturniej
- 11.40 Azykut
- 12.10 Filmy Ludwika Perskiego
- 13.40 „Reportaż z przeszłości”
- 14.05 Popołudnie z X Muza
- 14.50 Losowanie Dużego Lotka
- 15.00 Antologia dramatu powstającego — Grigori Gorin „Prawdomówny kłamacz”
- 16.25 Studio sport — halowe mistrzostwa Europy w lekkiej atletyce Budapeszt '88
- 17.15 Teleexpress
- 17.30 Studio sport — halowe mistrzostwa Europy w lekkiej atletyce Budapeszt '88
- 18.40 „Butik”
- 19.00 Dobranoc — „Przygód kilka wrocław Cwirka”
- 19.10 Z kamera wśród zwierząt
- 19.30 Dziennik
- 20.00 „Miłość w godzinach nadliczbowych” — komedia prod. ang.
- 21.35 „Lady magic” (3) — Ana Belen — program rozrywkowy
- 22.20 Tydzień w polityce
- 22.30 Telewizyjny przegląd sportowy
- 23.00 DT — wiadomości
- 23.25 Literatura i Eros (30 min.) „Szkłarnia” — film prod. franc.

PROGRAM II

- 14.25 Powitanie
- 14.30 Telewizyjny koncert życzeń
- 15.00 Magazyn Auto-Sport
- 15.30 „Atlas nadziei”
- 16.00 IX Przegląd Piosenki Aktorskiej — Wrocław '88
- 16.30 „Spektrum”
- 17.00 „W kręgu kina” (L)
- 18.00 Wiadomości (L)
- 18.30 „Wielka gra” — teleturniej
- 19.30 Mafarstwo Jana Terasina w galerii Studio
- 20.00 Filharmonia „Dwójki”
- 21.00 „Tak daleko, tak blisko”
- 21.30 Panorama dnia
- 21.45 „Matka w ziemi” — film fab. prod. franc.
- 23.25 Wieczorne wiadomości

poniedziałek

7 MARCA

PROGRAM I

- 16.20 DT — wiadomości
- 16.25 Dla dzieci: „Zwierzyńlec” oraz kino Zwierzyńca — „Zwierzaki, zwierzaki” — serial prod. USA
- 17.15 Teleexpress
- 17.30 „Gdzie jest „czarny kot”?” (1) — serial prod. radz.
- 18.35 Laboratorium
- 18.50 Dobranoc — „Ostatni czarodziej”
- 19.00 Echa stadionów
- 19.30 Dziennik
- 20.00 Teatr Telewizji — Jan de Hartog: „Portret podwójny”
- 20.55 Telewizyjny film dok.
- 22.00 „Ja i ten świat”
- 22.40 DT — komentarze
- 23.05 Język niemiecki (19)

PROGRAM II

- 16.55 Język niemiecki (19)
- 17.30 Magazyn „102”
- 18.00 Wiadomości (dla niesłyszących) (L)
- 18.30 „Ryzyko” — teleturniej
- 19.00 Galerie świata
- 19.30 „Życie muzyczne” — Filharmonia Łódzka w nowej szacie (L)
- 20.00 IX Przegląd Piosenki Aktorskiej — Wrocław '88
- 20.30 „Jesień z bluesem”
- 21.00 Powtórka z historii
- 21.30 Panorama dnia
- 21.45 Biografie: „Drogi wygnana”, czyli ostatnie lata Jana Jakuba Rousseau” (4 — ostatni)
- 22.45 Rozmowy o cierpieniu
- 23.00 Wieczorne wiadomości

wtorek

8 MARCA

PROGRAM I

- 9.30 Domator
- 9.35 Domowe przedszkole
- 10.00 DT — wiadomości
- 10.10 DT — reforma gospodarcza
- 10.25 „Jak zdobywano Dzikie Zachód” (10) — serial prod. amerykańskiej
- 11.50 Domator
- 16.20 DT — wiadomości
- 16.25 „Krag” — magazyn harcerzy
- 16.50 Dla dzieci: „Cojak” — teleturniej
- 17.15 Teleexpress
- 17.30 Człowiek dla człowieka
- 17.40 Gazeta rolnicza
- 18.10 Telewizyjny Informator Wydawniczy
- 18.30 Klinika zdrowego człowieka
- 18.50 Dobranoc: Lunetka, Marcin i... sanki”
- 19.00 Czym oddychać?
- 19.30 Dziennik
- 20.00 „Jak zdobywano Dzikie Zachód” (10) — serial prod. amerykańskiej
- 21.25 Konferencja prasowa rządu
- 21.40 „Uparta się moja tęsknota” — program poetycki
- 22.05 Telewizyjny film dok.
- 22.40 DT — komentarze
- 23.05 Język angielski (19)

PROGRAM II

- 16.55 Język angielski (19)
- 17.25 Program dnia
- 17.30 Magazyn „102”
- 18.00 Wiadomości (L)
- 18.30 „Koniec imperium” (7) — „Egipc” — serial dok. prod. angielskiej
- 19.30 Kolorowy zawrót głowy
- 20.00 „Może pani przyjmie ten bukietek fiołków” — muzyczne dedykacje
- 21.10 „Polak dorabia”
- 21.30 Panorama dnia
- 21.45 „Dwoje na drodze” — film fab. prod. ang.
- 23.30 Wieczorne wiadomości

środa

9 MARCA

PROGRAM I

- 9.30 Domator
- 9.35 Domowe przedszkole
- 10.00 DT — wiadomości
- 10.10 Domator — Szkoła dla rodziców
- 10.20 „Śmiecie się śmiech to zdrowie” — film obycz. prod. rumuńskiej
- 11.40 Domator — Przyjemne z pożytecznym
- 16.05 DT — wiadomości
- 16.10 Losowanie Express Lotka i Super Lotka oraz zakładów specjalnych
- 16.25 Dla dzieci: „Tik-Tak”
- 17.15 Teleexpress
- 17.30 Piłkarska kadra czeka
- 17.50 „Biblioteka Narodowa” — film dok.
- 18.20 Dawniej niż wczoraj — „Archiwum XX wieku”
- 18.50 Dobranoc: „Miś Uszatek”
- 19.00 „Teraz” — tygodnik gospodarczy
- 19.30 Dziennik
- 20.00 Zwierciadło czasu: „Listy martwego człowieka” — film fab. prod. ZSRR
- 21.25 Klub międzynarodowy
- 21.55 Leo Ferre w Warszawie
- 22.40 DT — komentarze
- 23.10 Język rosyjski (19)

PROGRAM II

- 16.55 Język rosyjski (19)

- 17.25 Program dnia
- 17.30 Magazyn „102”
- 18.00 Wiadomości (L)
- 18.30 Studio sport
- 19.00 Ojczyzna — polszczyzna
- 19.15 „Uwaga — dokument”
- 20.00 Spotkanie z cieniem — Hanka Ordonówna
- 21.00 Rafaella Cara w programie Fantastico (2)
- 21.30 Panorama dnia
- 21.45 Studio Teatralne „Dwójki” — „Tym razem żegnaj na zawsze”
- 23.45 Wieczorne wiadomości

czwartek

10 MARCA

PROGRAM I

- 9.35 Domowe przedszkole
- 10.00 DT — wiadomości
- 10.10 Domator dla dzieci
- 10.20 „Dempsey i Makepeace na tropie” (3) — „Czyżby pokój nie wojnę” — serial kryminalny prod. ang.
- 11.05 Domator
- 11.35 Kalendarz historyczny
- 11.40 Domator — pięćdziesiąt lat i więcej
- 16.20 DT — wiadomości
- 16.25 Dla młodych widzów: „Kwant” — „Fakty czy... mistyfikacje?”
- 16.50 „Było sobie życie” (11)
- 17.15 Teleexpress
- 17.30 Wojskowy program historyczny
- 17.55 Telespotkania — Literatura a przebudowa „Sonda” — „Poduszka”
- 18.30 Dobranoc: „Pudełko z zabawkami”
- 19.00 Sejmowe spotkania
- 19.30 Dziennik
- 20.00 „Dempsey i Makepeace na tropie” (3) — „Czyżby pokój nie wojnę” serial kryminalny prod. ang.
- 20.45 „Pegaz”
- 21.25 „Ratujmy, co się da” — recital zespołu „Budka Suflera”
- 22.00 Czym żyje świat? — „Cztery tygrysy”
- 22.30 Sztuka sprawiedliwości — spotkanie ze Stanisławem Podemskim
- 22.40 DT — komentarze
- 23.05 Język francuski (19)

PROGRAM II

- 16.55 Język francuski (19)
- 17.25 Program dnia
- 17.30 Magazyn „102”
- 18.00 Wiadomości (L)
- 18.30 „Wiem wszystko” — teleturniej
- 19.00 „He-Man i władcy wszechświata” — „Serce obrzydła” serial animowany pr. USA
- 19.30 „Puls” — magazyn medyczny
- 20.00 „Poetka z Osieka” — reportaż
- 20.30 „Italo — Disco” — program rozrywkowy
- 21.00 Ekspres reporterów
- 21.30 Panorama dnia
- 21.45 „Czarna suknia” film prod. polskiej
- 22.30 Wieczorne wiadomości

piątek

11 MARCA

PROGRAM I

- 9.30 Domator
- 9.35 Domowe przedszkole
- 10.00 DT — wiadomości
- 10.10 DT — reforma gospodarcza
- 10.25 „Statek nadziei” — z serli „Na kłopoty... Bednarski” film TP
- 11.20 Domator — rady na życie
- 16.20 DT — wiadomości
- 16.25 „Rambit” — teleturniej (L)
- 16.50 Dla dzieci: „Okienko Pankracego”
- 17.15 Teleexpress
- 17.30 „Mieszkać” — wszechświat budowlana
- 17.50 Leksykon polskiej muzyki rozrywkowej — „P”
- 18.20 Małe kino — „Motyle profesora Rasowskiego”
- 18.50 Dobranoc: „Cudowny talizman”
- 19.00 Monitor rządowy
- 19.30 Dziennik
- 20.00 „Statek nadziei” z serli: „Na kłopoty... Bednarski” film TP
- 20.55 „Czas” magazyn publ.
- 21.25 Recital Doroty Stałkńskiej (2)
- 20.35 „Lucky man Anderson” J. rozmowa z Lindsayem Andersonem (2)
- 22.40 DT — komentarze

PROGRAM II

- 16.55 Język angielski (40)
- 17.25 Program dnia
- 17.30 Domowe przedszkole dla rodziców
- 18.00 Wiadomości (L)
- 18.30 „Witebskie adresy Chagala” — reportaż
- 19.00 Magazyn „102”
- 19.30 Dokoła świata — „Pamiętek wielkiej podróży”
- 20.00 Maurice Chevalier — film dokumentalny prod. franc.
- 20.50 Antyczny świat prof. Krawczyka
- 21.30 Panorama dnia
- 21.45 Ekranizacje literatury światowej — „Pleśń o Rolandzie” film fab. prod. francuskiej
- 22.30 Rozmowy intymne
- 24.00 Wieczorne wiadomości

▲ JEDYNY W USA producent krat więziennych stanął w obliczu bankructwa, bo choć zamówień ma sporo, to jednak ceny krat nie porównują kosztów produkcji. Albo zatem więziennictwo zdecyduje się płacić więcej, albo pensjonariusze będą tam siedzieć na słowo honoru.

▲ FIRMA BUDOWLANA niejakiego Dariusza Paterka z Bielawy woj. wrocławskim wybudowała w zeszłym roku 60 mieszkań. Mogłaby budować jeszcze więcej, ale starania o pozwolenie na powiększenie stanu zatrudnionych spotkały się ze zdecydowanym stanowiskiem władz, które swoją odmowę w tej sprawie umotywowaly następująco: „...brak społeczno-gospodarczego uzasadnienia na zwiększenie stanu zatrudnienia, bo zakład nie świadczy na rzecz Bielawy”.

▲ POCIĄG OSOBOWY z Radomia do Kielej pokonuje swoją trasę w 99 minut, zaś pociąg pospieszny z Kielej do Radomia potrzebuje na to 103 minut. Oczywiście, bilety na pospieszny jest dużo droższy, ale mało kogo to obchodzi. Poza podróżnymi — rzecz jasna.

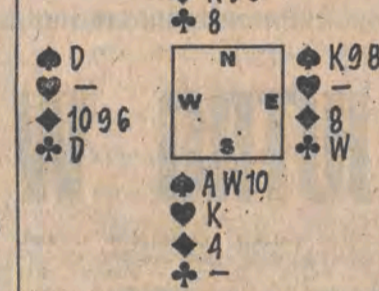
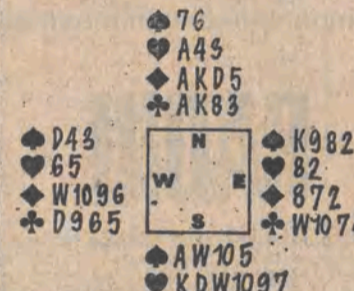
▲ 250 MĘŻCZYZN napadających na samotne kobiety na ulicach Nowego Jorku ujęła w ciągu trzech lat młoda dziewczyna Mary Glatz. Wędruje ona nocą po zakazanych ulicach i parkach, służąc policji.

▲ POZYCJA z „Księgi Rekordów” Guinnessa: zakonnik Giovanni Battista Orsenigo zbierał wszystkie zęby, które wyrwał swoim pacjentom w ciągu swojej kariery dentystry w latach 1868-1904. W jego kolekcji znalazły się 2.000.744 zęby.

▲ 250 MĘŻCZYZN napadających na samotne kobiety na ulicach Nowego Jorku ujęła w ciągu trzech lat młoda dziewczyna Mary Glatz. Wędruje ona nocą po zakazanych ulicach i parkach, służąc policji.

Pokażmy od razu wszystkie karty, choć włoski arcy mistrz Benito Garozzo świetnie poprowadził gre nie widząc kart obrońców i wygrał szlemą kierowego z ręki S. Gdyby chodziło o szlemika — sprawa byłaby tak prosta że nie warto byłoby tego przykładu pokazywać, ale jak wziąć trzyście lew, jeśli ma się do oddania lewa na pika (tak to przynajmniej wygląda na pierwszy rzut oka)?

W zaatakował waletem karo. Rozgrywający zabił asem w diadku, następnie pociągnął asa kiera i przeszedł kierem do ręki po czym zgrał asa i króla trefli (z ręki bloka pik). przebił trójkę trefli atutem z ręki i jeszcze dwukrotnie zgrał w kiery. Powstała pięciokartowa końcówka, którą przedstawiamy na drugim diagramie.

Teraz następuje ważny moment: S zagrywa królem kier. Co ma w tej sytuacji zrobić W? Jest pewne, że nie może odrzucić trzeciego

KRÓL KIER

Figur na figur

kara, bowiem wyrobiłyby piatkę na stole. Jeśli pozbędzie się damy pik — umożliwi rozgrywającemu impas pikowy do asa i waleta. Tak więc W zrzuca damę trefli. Garozzo już wie że nie ma co liczyć na lewe na piatkę karo, więc się tej karty pozbawia zaś E wyrzuca osemkę karo. Dziesiątka lewa: S gra w karo. W dodaje blokę E — osemkę pik. Jedenasta lewa: E już się musi poddać bowiem wyrzucenie waleta trefli daje rozgrywającemu lewe na osemkę trefli, natomiast wsinglowanie króla pik, to pewna lewa także na waleta pik, bo przecież na asa pik spadna od obrońców i dama i król pik.

Tak robi się szlema! Oczywiście, trzeba grać tak jak Garozzo.

niedziela

6 MARCA

PROGRAM I

- 7.25 Wszelchnia rodziny wiejskiej
- 7.50 Po gospodarstwu
- 8.20 Tydzień
- 9.00 Dla młodych widzów: „Teleturaniek” oraz film z serii: „Goście” (3)
- 10.30 DT — wiadomości
- 10.35 „Wędrowki dalekie i bliskie”
- 11.20 Siedem anten
- 11.50 Kraj za miastem
- 12.05 Telewizyjny koncert życzeń
- 12.50 Teatr dla dzieci: Maria Konopnicka — Niezwykłe przygody krasnoludków i sierotki Marysi” (1)
- 13.45 Marek Sierocki zaprasza
- 14.05 W Starym Kinie: „Dziewczyna z Nowolipki” — film prod. pol.
- 15.45 Studio sport — halowe mistrzostwa Europy w lekkiej atletyce Budapeszt '88
- 17.15 Teleexpress
- 17.30 Studio sport — halowe mistrzostwa Europy w lekkiej atletyce Budapeszt '88
- 18.30 Antena
- 19.00 Wieczorynka — „Smurfy”
- 19.30 Dziennik
- 20.00 „Doktor Francoise Gailland” — film fab. prod. franc.
- 21.35 Sportowa niedziela
- 22.05 7 dni na świecie
- 22.15 Telewizyjny film dok.
- 22.55 DT — wiadomości

PROGRAM II

- 9.15 Przegląd tygodnia (dla niesłyszących)
- 9.50 Film dla niesłyszących: „Doktor Francoise Gailland”
- 11.25 Bojowa młodość — Puchar Polski w piłce nożnej: Śląsk Wrocław — Górnik Zabrze
- 13.50 Jutro poniedziałek
- 14.20 Wideoteka
- 15.00 Kino — Oko”
- 15.45 Kino familijne: „Wszystkie stworzenia duże i małe” (3) Przeboje Bogusława Kaczmarskiego
- 17.30 Podróże w czasie i przestrzeni: „Jedwabny szlak” (22)
- 18.20 IX Przegląd Piosenki Aktorskiej — Wrocław '88
- 19.00 Goście Daniela Passenta
- 19.30 Tydzień z muzyką
- 20.00 Z rodłem w herbie
- 20.20 Studio sport — międzynarodowy turniej kobiet w judo
- 21.00 Sensacje XX wieku
- 21.30 Panorama dnia
- 21.45 Wielkie filmy małego ekranu — „Korzenie” — następne pokolenie” (9)
- 22.30 Adam Hanuszkiewicz — czytanie Gombrowicza
- 22.55 Wieczorne wiadomości

Znaki Zodiaku

(POL ZARTEM POL SERIO)

RYBY (21.2-20.3) — Nadarza się sytuacje, które przyniosą spore korzyści — nie tylko materialne. Pewna wiadomość powinna Cię bardzo ucieszyć — wiąże się ona z atrakcyjnym spotkaniem bądź też wyjazdem.

BARAN (21.3-20.4) — Po wyczerpujących wydarzeniach ubiegłego tygodnia nadszedł czas na codzienną pracę. Od niej zależać będzie powodzenie Twoich dalekosiężnych planów. Unikniesz jakichś kłopotów w pracy, przyjmując wręcz stoicką postawę.

BYK (21.4-21.5) — Na horyzoncie zarysowuje się mały flirt. Nie poważnego, ale jednak... Więcej czasu musisz poświęcić pracy zawodowej, zwłaszcza się bowiem tworzy niezbyt przyjazna atmosfera. Wy-

każ większą troskę o swe zdrowie.

BLIŹNIĘTA (22.5-20.6) — Generalnie rozstrzygnięcia poprzedzą różne spotkania i rozmowy. W konsekwencji sprawy przybrały korzystniejszy dla Ciebie obrót. W każdym razie nie strasz.

RAK (21.6-22.7) — Tydzień niełatwy, chociaż bardzo interesujący. Zaabsorbują Cię nowe sprawy. Będziesz chciał wyjechać, spotkać się z przyjaciółmi, ale czas i obowiązki staną na przeszkodzie.

LEW (22.7-22.8) — Dobrze układy osobiste. Nie masz powodów do narzekań, musisz tylko uregulować ostatecznie sprawy służbowe. Warto pomyśleć o odświeżeniu dawnych znajomości i przyjaźni.

PANNA (22.8-22.9) — Słowa uznania wynagrodzą Ci poniesione trudy. Nowo poznane osoby mogą się okazać bardzo potrzebne w załatwianiu skomplikowanych spraw. Jest szansa na korzystną transakcję.

WAGA (22.9-23.10) — Warto utrzymywać dotychczasowe kontakty towarzyskie i przyjacielskie. Zwłaszcza że w pracy nie

wszystko będzie się układało po Twojej myśli. Poznasz osobę, która może się okazać wspaniałym partnerem.

SKORPION (23.10-22.11) — Tydzień pod każdym względem udany. Przede wszystkim wzmocnisz swe finanse. Usłyszysz także wiele pochwał ze strony szefów. Natomiast w domu — „burza”. Ale bez wielkich wyładowań.

STRZELEC (23.11-22.12) — Szereg zmian w domu i w pracy. Nie popadaj w panikę. Wszystko ułoży się pomyślnie. Chwilowe „zawrowanie” wzbogaci Twe doświadczenie.

KOZIORÓŻEC (23.12-22.1) — Miną złe nastroje. Na horyzoncie szereg ciekawych spraw, których pomyślnie załatwienie zależy tylko od Ciebie. Ludzie z Twojego najbliższego otoczenia nie zawsze są szczerzy.

WODNIK (22.1-20.2) — Sprawy zawodowe ułożą się lepiej niż przypuszczasz. Niemniej musisz uzbroić się w cierpliwość i konsekwentnie realizować swe zamierzenia. Ostateczny cel znajduje się bardzo blisko.

POZIOMO: 1. Powieść H. Sienkiewicza 4. Zwierzę drapieżne z rodziny kum 7. W tytule filmu polskiego jest Erosa 8. Tytuł powieści Elisy Orzeszkowej 11. Odwrotna strona rewersu 14. Oznaczenie wartości jakiejś rzeczy 15. Sadzawka 16. Kotwicowisko 17. Antoni na co dzień 20. Zimowe legowisko niedźwiedzia 22. Powieść B. Prusa 25. Kulszowa 26. Plechowiec samożywny 27. Przeroczona masa plastyczna, z której wyrabia się szkła okularowe.

BRZYŻÓWKA

PIONOWO: 1. Łączy Swinoujście z Ystad 2. Dzieło sztuki lub literatury 3. Może być Kultury i Nauki 4. Ptak o dużym dziobie 5. Walczy się z nim naftalina 6. Koniec 9. Dychawica 10. Materiał 12. Miejsce urodzenia K. Pułaskiego 13. Wypęd owiec na pastwiska górskie na okres letniego półrocza 18. Sprzęt dla Matti Nykaenena 19. Materiał z Torunia 20. Napój alkoholowy z rumu 21. Wytrawne lub słodkie 23. Metryczna miara objętości 24. Wzrawnia.

oprae. J. KALUŻKA

Do rozlosowania: nagrody książkowe.